

ek

án pak-román

28. Ugy a sajtóban az tárgyalások és arafalása élénk... A Viitorul lengyelek lojalitja fel. Az Uni után jónak jobban megerő az időre, ami... A Dreptatea darcaként köny-megszakadását, rozatianságának tulajdonit. A fontos az egész nyos, hogy a madási paktum menyek között... Ugy Lengyelor-

ben Zaleszki jelentette, hogy fogja ratiforoszok hasonló szomszédos

fizetés-pnak a kők

28. A köz-harmonizálására fel, az egyik második a monomadik a vasuta... Egy osztályba fogják sorozni, ak. A bizottsá-pénzügyminiszter javaslatot ter-

lek kilép-áríából

28. A Cu-gyütt az összes ek kilépnek az gyengélkedik és te, se meg nem íreket, de a la-ka kilépés e hét-ni.

enciáról

28. Vais kihallgatáson audiencia után ak a jókedvű a kihallgatás Maniue", vála-aida. Hát a volt az ered-k meg töle, fe-gatás után sür-hajtatott, ahol ezérkara ismét-artott.

és Stalin leszá-ik: Moszkvában a kommunista- Külföldön ér-ez alkalommal leszámolás elé-

DE

Márka 40; llár 169, fonv 670, lira 8.65, 22, dinár 3, 90, zloty 19.50

Taxa postală platite in numerar No. 224.716-929. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (volt Brassai u.) 10. Telefon: 9-77. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedévre 600, egészévre 1200 lej. havonta 1, negyedévre 3, egészévre 10 dollár, vagy értékű valuta. Hirdetések szerint. Az „UJ KELET” bányási zsidóság egyetlen napilapja. Cikkeink utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bermentetia leveleket nem fogadunk el. Kéziratok meg-örzésére és visszaküldésére nem vállalkozunk. Főszerkesztő Dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámbor Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hát-szegi Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31. Szombat, 1932 Jan. 30. 5692. ÉV SEBAT 22. XV. ÉVF. 24. SZÁM

Akkor és most

Négy évvel ezelőtt is ilyen volt a bel-politikai helyzet. Bukás előtt állott a kormány és akkor az egész ország lázban égett. Mindenki várta valami jót. Valóságban a történelmi idők levegője égett abban a lelkesültségben, amellyel tízezermillió ember követelte a demokrácia uralomra jutását. Elmult négy év és azóta mennyi minden történt. Rákerültünk a lejtőre és most Jorga gondoskodik arról, hogy minél előbb a mélypontra jussunk. Már annak sem örül senki, hogy bukás előtt áll a „szakértők” hadserege. Hiszen most is kormányváltás előtt áll az ország! De hol van a tömegek lelkesedése valamelyik pártért? Hol van a közmelekedés?

A róka és a szőlő

A rókaőről megírta Aesopus, hogy kedve támadt egyszer egy fürt szőlőre. Nagyon agrott hát jókedvében, hogy megkaparintsa a magasan függő szőlőfürtöt. Ugrált reggeltől késő estig, de akármekkora is agrott, csak nem érte el a mosolygó fürtöt. Estefelé busan behuzta hát a farkát és elszompolgott a hasztalanul ostromolt szőlő mögöl. — No mi az — kérdezte tőle a holló —, miért nem szakítottad le a fürtöt? — Mert savanyu a szőlő — felelte a róka —, nincs meg jól megérve, nem érde-mes beleharapni.

Argetoianu ugyan nem róka, csak pénz-pénzügyminiszter, de legalább is olyan ravasz, mint egy igazi róka. Két héten keresztül kergetett Rómán, Párizson és Londonon át egy szőlőfürtöt. Illetőleg egy kiadós külföldi kölcsönt. És tegnap mégis üres zsebbel érkezett haza. A zsebe üres, de a svádája a régi. Már meg is szólalt bátran és öntudatosan a Nemul Románesc hasábjain. A pénzügyminiszter — így szól a hivatalos kommuniké — nem kért külföldön kölcsönt és így azt nem is tagadhatták meg tőle. Az ország hitele tehát nem szenvedett esorbát a pénzügyminiszter külföldi útján.

Vagyis savanyu volt a szőlő. Illetőleg a pénzügyminiszter csak azért nem kapott pénzt, mert nem kért. Hát persze, persze... Ha nem kért, nem is kaphatott. Még annak is nehezen adnak, aki kér, hát még annak, aki ki sem nyitja a száját. Így hát semmi esorba nem esett az ország presztízse. Hátra volna még megtudni, hogy mi a esodának utazott hát Argetoianu az ország pénzén külföldre, ha nem kölcsönt?

Vajon tényleg csak azért, hogy — amint azt a pénzügyminiszter elindulása-kor a kormány egyik hivatalos organuma írta — megtudakolja, vajjon Európa egyáltalában létezik-e még? És ha már kiderült, hogy Európa mégis létezik, vajjon ez a létező Európa tényleg csak azért nem adott kölcsönt Romániának, mert Argetoianu nem is kért?

Illusztráció a leszerelési konferenciához

Sanghai városát hosszu évtizedeken át építették ki az ott letelepedett európaiak hatalmas világvárosá. Nemzedékek munkája verejtéke, szenvedése tapad e város minden kővéhez, minden uccájához, minden talpalattnyi rögéhez. Ugy európai, mint japán és kínai negyedekben a Távol-kelet legforgalmasabb, legzajosabb, leg-nyeressebb kikötői élete zibongott. Hatalmas vagyonok, árak mérhetetlen gazdagságra forgott meg e kikötőben, hogy a

Argetoianu le fog mondani, hogy magával rántsa Jorgát is?

Teljes a zürzavar a belpolitikai életben. Elnapolják egy hétre a parlament ülését

Egy bukaresti lap megesküszik, hogy a Jorga kormány nem éli tui a február hónapot

Bucuresti-uBkarest, január 29. Argetoianu pénzügyminiszter, aki tegnap este érkezett vissza a fővárosba, pénteken reggel fél kilenc óratól kezdődően majdnem három órán keresztül Jorgával tanácskozott. Nyilvánvalóan külföldi útjáról, ennek eredményeiről és a kormány jelenlegi helyzetéről volt szó. Délelőtt tizenegy órakor az uralkodónál jelent meg kihallgatáson a pénzügyminiszter. Az audiencia két órát tartott, de sem a Jorgával való megbeszélésről, sem a királyi audienciáról nem szivárgott ki semmi.

Holnap délután a kormány tagjai minisztertanácsra gyűlnek össze, ezen Argetoianu ismertetni fogja külföldi útját és tárgyalásait. Kormánykörökben meg vannak győződve arról, hogy a helyzet kulcsa a pénzügyminiszter kezében van. A bukaresti sajtó a legkülönbözőbb jóslatokat adja a várható politikai alakulásokról. A Viitorul úgy tudja, hogy még kormánypárti körökben is igen súlyosnak találják a kormány jelenlegi helyzetét.

A Lupta úgy tudja, hogy a parlamentet annak február elsején történő megnyitása után azonnal egy hétre elnapolják és ezzel a kormánykrisis megnyitónak tekinthető. Egy tény igaz — írja a lap. A Jorga kormány már befejezte hivatását és február hónapban véglegesen be fogja fejezni pályafutását.

Ezt a hónapot még egy héttel sem éli túl, Ki lesz az utód? Egy Argetoianu elnökléte alatt álló kormány a jelenlegi parlamenttel, vagy pedig egy Argetoianu-liberális kombináció, jobbanmondva liberális kormány Argetoianuval valamelyik fontosabb tárcánál, de nem a pénzügyi, vagy a külügyi tárcánál, hanem a hadügynél, vagy a földművelésügynél.

Jorga azonban nem akar engedni a magacébol és nem akar lemondani. Argetoianu, hogy elérje a maga célját, le fog mondani és ezzel maga után fogja rántani az egész kormányt.

Ezzel szemben Scrutator, az Adeverul politikai cikkírója nem tartja ilyen közelinek a kormányváltásot. Csak most lehet látni — mondja — hogy Argetoianu mennyire lelke a kormányának, hiszen visszatérésevel az egész politikai élet egyszerre fel-lángolt.

Távolkelet piacait bekapcsolja a világ gazdasági vérkeringésébe.

...És tegnap óta egyetlen lángtenger ez a hatalmas világváros, amelynek kínai viskóit és hatalmas felhőkarcolóit a tűzvész lángjai nyaldossák körül. Milliós, sőt milliárdos értékek mentek tönkre pár óra alatt, a feláldozott és borzalmasan megcsönkített emberlétekről nem is beszélve. S a rombolásnak, a minden elemi katasztrófát elhalványító borzalomnak ezt a művét mindössze néhány bombavető repülőgép vitte véghez, amelyeknek földre hulló gránátjai gyújtották fel a pár nappal ezelőtt még miutem sejtő békés várost.

Sanghai lángbaborulása méltó illusztrációul szolgál a pár nap mulva megnyíló leszerelési konferenciához. A távolkeleti, mindössze pár óras harc gyakorlatilag is megmutatta azt a mindeztideig csak el-bébizonyított igazságot, hogy a méretileg hangoztatott igazságot, hogy a jövő háboruja kizárólag légi háboru lesz, amellyel szemben nincs védekezés, nincs

Kétségtelen, hogy Argetoianu elégedetlen a távollétében történt új miniszteri és államtitkári kinevezésekkel és ezt az elégedetlenségét ki is fejezte Jorga előtt, aki viszont azt a nézetét fejtette, hogy az uralkodó január 24-i beszéde és általában a Ferdinand rend tagjainak vacsoráján uralkodó atmoszféra miatt a kormány lemondását tartaná szükségesnek. Ugyilátszik azonban, hogy Jorga mégis lemondott erről a gondolatáról, amelyet különben három nappal ezelőtt híveinek egy értekezletén már fölvetett és amelylyel Válcovici tanácsára várta meg Argetoianu hazatérését. Scrutator csak kisebb változásokat vár közelebről a kormányban, lemondást egyelőre nem. A helyzet mindenesetre súlyos.

Hozzájárul a súlyosbíthoz a nemzeti parasztpárt határozott kormányellenes állásfoglalása és Averescu féktelen támadásai.

A tavasz folyamán lehetséges a kormány távozása és ekkor valószínűleg pártkormány következik, amikor is Maniu visszatérhet majd a párt élére és az Averescu támadásai elől is elmulik a támadó felület.

Politikai körökben azt is élénken kommentálják, hogy az uralkodó Maniunak és Vaidának legutóbbi kihallgatásuk alkalmával areképét adta át, amelyre meleg dedikációt írt.

Averescu lapja, az Indreptarea egyébként nem szünő eréllyel folytatja támadásait

Argetoianu ellen. A visszatért pénzügyminiszter — írja a lap — még ma is arcán viseli annak az inzultusnak nyomát, amelyet Párizsban Pertinax cikkei mértek reá.

Argetoianu Nyugaton mindenütt a legnagyobb hidegséggel fogadták. Londonban senki sem vette észre és ür tátongett körülötte. Így hajózott vissza a La Manche csatornán. Franciaországban nem nagyon tartották kívánatosnak, Angliában a közömbösség jegyében fejezte be az útját és megalázva jött vissza az országba — írja a lap — a kulisszámögötti intrikák nagymestere. Itt azonban győztesen hazatérő hadvezérnek akarja magát feltüntetni és újból akcióra készül. Románia azonban a valóságok országában akar élni, a politikai alkotmányosság valóságának országában.

ellenállás és meddő minden hősi erőfeszítés. Aki több repülőgéppel rendelkezik, aki gyorsabban jut el az ellenséges város felé, azé a győzelem, a borzalom és a halál néma győzelme. A civilizáció kegyetlen fejlődése a háboru „művészetét” is forradalmasította. Megszűnt a katonák harci készségének értéke, a bátorság, mint katonai erény füstbe ment: mindent a gépek és elsősorban a hadirepülőgépek döntenek el.

Hogy miképpen döntik el, azt a sanghaji példa eléggé döbbenetesen bizonyítja. Pár óra csak s ott, ahol előbb még az élet hangja hangzott, némaság követi nyomon a bombák robbanását, romhalmaz mered a modern uccák helyén.

Ha a leszerelési konferencia meddő marad, úgy az egész európai emberiség és lélektelenné vált civilizációja rövidesen Sanghai sorsára jut. Lángtenger és romhalmaz jelzi majd sorsának méltó beteljesülését.

VILÁG TÜKRE

Paul Warburg, a kapitalizmus bölcse

Paul Warburg, a napokban New-yorkban elhunyt pénzarisztokrata jelentőségben jóval több volt a nagyvonalu pénzemberről, a zseniális tervező-nél. Ez a férfi izzig-vérig zsidó volt, amiből nyilvánvalóan következik, hogy a pénzt csak eszköznek tekintette magasabbrendű célok megvalósítása érdekében. Érdekes alakjáról az amerikai és német sajtó a hála és kegyelet hangján emlékezik meg, olyan hangon, amilyen fináncsenik elhunytá alkalmával nem szokott megnyilvánulni.

Paul Warburg, aki — mint az Uj Kelet jelentette — Németországból származott el Amerikába, a háboru befejezése óta egyre azon dolgozott, hogy származási hazáját és a német népet irtózatoss gazdasági szerencsétlenségéből kiemelje, hogy a német köztársaságot olyan gazdasági és szellemi nivón lássa, mint volt a háboru előtti jó években. Ha egyszer-egyszer ellátogatott Berlinbe, a német nép legjobbjai a legmeghittebb szeretettel ünnepelték. Karcsu alakja, előkelő arcvonásai, sötét szeme, fekete, rövidre nyírott bajusza nemes egyszerűséget sugározott. Homlokáról az akarat és energia ragyogott. Mindenki tisztelettel viseltette szemébe iránt. Tudták róla, hogy saját maga teremtette meg amerikai pozícióját, de azt is tudták róla, hogy egy nagy család sarja, olyan családé, amely a pénz akkumulálásával egyidőben közcélok felé is irányította figyelmét. 1798-ban alapították meg az M. M. Warburg Bankházat, amely rövid néhány évi működése után már fel-emelkedett a német birodalom legnagyobb bankháza sorába. A Warburgok neve fogalom ma is Németországban és Marx Warburg, a ház mai feje, egészen egyéni utakon halad. Nem akart sohasem beilleszkedni a nagybankok politikájába, nem is másolta le a nagy tőkés életmódját. Egyszerű, nemes-vereitü ember maradt, a Ferdinand Strassen lévő háza polgári egyszerűséggel van berendezve. Világos dolgozó szobájában tervezte meg azt a tökékoncentrációt, amelynek segítségével a német tengeri hajózást akadálytalanul üzemben lehetett tartani, kapcsolatokat keresett és talált az amerikai és angol pénzügyi világban. Háboru előtt ebben a tekintetben a Warburg-ház vezetőszerepet játszott. Természetes, hogy Paul Warburg, aki Amerikában ugyan ilyen pénzügyiakkal dolgozott, e kapcsolatok legfontosabb tényezőjévé vált és a nyersáru exportot Németország felé, valamint a külföldi deviza-operációkat a két Warburg irányította. A márka értékállóságának visszaszerzése a két fivér érdeme. Paul Warburg nemcsak Morgan riválisa volt, hanem író is, aki feltűnést keltő essayket írt az Egyesült Államok bankreformjáról és ő teremtette meg néhányadmagával az amerikai Federal Reserve Bankot, egy új rendszert, amely legpontosabban hozzáigazodik Amerika komplikált gazdasági életéhez. Fellépéséig a bank jegy kibocsátó intézetek tömegei valóságos veszélyeztetették az amerikai gazdaságot. Okosan, minden megrá-kództatás nélkül simán építette le ezeket a bankokat. Wilson barátja volt Paul Warburgnak és minden vállalkozásában a legkészségesebben támogatta. Ugy ismerték Paul Warburgot, mint a legobjektivebb férfit, akit semmiféle szenvedély, legkevésbé a hiúság nem képes befolyásolni. Nyilván e tu-

Soha még ilyen filmet nem vetitettek Kolozsváron

Táncol a kongresszus

A CORSO MOZGÓB N. Lillian Harvey, Willy Fritsch, Lil Dagover, Conrad Veidt a főszerepekben. Az UFA 1931-es nagvslágere

lajdonsága miatt került a legelőkelőbb pozícióba. A newyorki egyetem közgazdasági természetű irodalmi munkásságáért díszdoktorrá avatta.

Eppen egy esztendeje, hogy Paul Warburgnak ki kellett lépnie a politikai arénára. Szembe kellett helyezkednie azokkal a sovén szenátorokkal, akik azt hitték, hogy Amerika megmaradhat továbbra is nagy elszigeteltségében. Paul Warburg azonban, akinek sokkal tágabb horizontja volt, tudta, hogy Amerika csak önmagának árt akkor, ha elveszti hatalmas piacát, Európát. Amerikának eminens érdeke — ez volt Warburg egyik főelve, — hogy Németországot gazdaságilag támogatja a hatalmas Unió. Amerika feladata, hogy rendet csináljon a káosz felé fejlődő Németországban. Minden materiális és erkölcsi támaszt meg kell adni nekik. Nemcsak Németországon segít ezzel az Egyesült Államok pénzügyi politikája, hanem a többi Európán is és ezzel a világ egyensúlya is évtizedekre biztosítható. Egyike volt a keveseknek, akik már előre bejósolták, hogy Németország a Young-tervezetben megállapított kötelezettségeinek nem fog tudni eleget tenni.

„Ha — írja egyik életrajzírója — ilyen kaliberű emberek uralkodtak volna a világon, a kapitalizmus bizonyára nem jutott volna a züllésnek mai fokára.“ Őva intette Amerika és az antant politikusait, hogy ne vigyék késhegyig a dolgot, ne élezzék ki a levegőt és a győző országok közötti helyzetet. Paul Warburg főcélként tűzte ki az utóbbi időben megmutatni, hogy a kapitalizmus nem piszkos és véres mohóság. Szerinte a kapitalizmus még nem fejezte be hivatását, sok országban még előidézhető lehet nagy lendületeknek, de csak abban az esetben, ha azok, akik az őrhelyeken és a vezetőpozíciókon állnak, nemcsak a profit emberei, hanem az emberek testvérei. Paul Warburg a kevesek egyike volt, aki megértette korát. Megértette, mert nemcsak kalkulált, hanem érzett is. A zsidó Warburg elhalálozását a világ nemzetjeinek legjobbjai gyászolják.

— Byrd újabb expedíciót tervez a Déli sarkra. Newyorkból jelentik: Byrd tábornok, a híres amerikai sarkutazó 1933-ban újabb expedíciót indít a Déli sarkra. A hajót és a feleszerelést egyik gazdag barátja bocsátotta rendelkezésére. Az expedíció Bosztonból indul el, ahol már megkezdődtek az előkészületek. Byrd új expedíciójának célja az, hogy megtalálja a vizitát, amely összeköti a Ross-tengert a Weddel-tengerrel. Byrd véleménye szerint ez a vizitát közvetlenül a Déli sark mellett halad el. Az expedíció táborra a Maud királyné hegységben lesz, ahonnan 1000 mérföld az út a Weddel-tengerig. Egészen a legutóbbi időkig azt hitték, hogy a Ross-tenger és a Weddel-tenger között fekvő terület szárazföld, Byrd azonban azt állítja, hogy 1929. évi expedíciója alkalmával megállapította, hogy a két tenger között feltétlenül kell valamilyen csatornának lennie, amely a meleg évszakban hajózható is. Byrd két évre tervezi az expedíciót. Több repülőgépet és 150 szánvontató kutyát visz magával.

SCHULHOF EMILNÉ
ORIENT
Szövművészeti Iskola
ORADEA, Str. Ep. Clorogaria 15
Művészi perzsaszőnyegek, szövött gobelinek, külföldi fonalak
Vidéki rendelések utánvétellel gyorsan és pontosan eszközöltenek

Agyonlőtte a feleségét, azután öngyilkosságot követett el egy csernovici zsidó tanár

C SERNOVITZ, január 29. Bukovina fővárosában tegnap tragikus végű családi dráma történt. Haskin József középiskolai tanár, aki három évig volt a beszarábiai secureni gimnázium segédtanára, szeptemberben Csernovitzba jött, ahol beiratkozott az egyetemre, hogy doktorátust szerezzen. Haskin Csernovitzban megismerkedett egy Hauer Lina nevű úrilánnyal, akit rövidesen el is vett feleségül. A 26 éves tanár és felesége között azonban nem volt teljes a boldogság és gyakran veszekedtek. Tegnap egy veszekedés hevében a tanár előrántotta revolverét és lelőtte feleségét, azután kiment a zsidó temetőbe és ott öngyilkosságot követett el.

Miss Ausztria a bíróság előtt

Háromszor tett soffőrvizsgát a bécsi szépségkirálynő, aki gondatlanságból autóbalesetet okozott

Bécs, január 29. A büntetőbíróság előtt állott tegnap Herta van Haertjens, Ausztria tavalyi szépségkirálynője, mert a vád szerint gondatlanságból autóbalesetet okozott. Ő vezette az elegáns Limousint, amelyen kívülé huga, a szintén nagyon szép René és a kocsi tulajdonosa, Zimmer Kornél gyáros ült. A nyaralónegyedben nekiment egy másik magánautónak, amelynek soffőreje a szépségkirálynővel együtt ül a vádlottak padján.

Jegyzőkönyvbe vették a személyi adatokat, azután a bíróság megkérdezte Herta van Haertjens, hogy bűnösnek érzi-e magát, mire a szépségkirálynő erélyes hangon vágta ki, hogy nem. Vádlott társa, a soffőr nem viselkedik valami zavallósan.

— A hölgy tulságosan gyorsan hajtott — mondja a szépségkirálynő szemébe — gyöngye lába bizonyosan nem bírta le-

nyomni a féket, vagy a veszedelem pillanatában elvesztette lélekjelenlétét és a fék helyett a gázpedált nyomta meg.

Ez a vád, mely egyúttal védekezés is volt, nagyon megharagította a szépségkirálynőt, akinek hiúságát sértette, hogy a soffőr kétségbevonja az ő autóvezetői tehetségét. Büszkén hivatkozott rá, hogy háromszor tett soffőrvizsgát, egyszer Badenben, aztán Pozsonyban, majd Guttenbrunnban.

— Azt hallottam a hölgyről — vetette közbe a vádlott soffőr —, hogy ez már a harmadik összeütközés volt.

— Nem igaz, még soha sem ütköztem össze! — kiáltott mérgesen a szépségkirálynő.

A bíróság kihirdette a végzést, hogy helyszíni szemlét fog tartani és a tárgyalást elnapolja.

Megalakult az új osztrák kormány

BÉCS, január 29. Miklós köztársasági elnök kinevezte az új osztrák kormányt. A megalakult új kormányban Buresch miniszterelnök a külügyi tárcát is vállalta. Schober volt külügyminiszter és Schürff volt igazságügyminiszter az új kormányból kimaradtak. A Landbund (földművelésügyi) két tárcát kapott az új kormányban. Az új kormány letette az esküt.

A hitelezők óriási többsége elfogadta a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank kényszeregyezségi ajánlatát

A Banca Nationala harmincmillió követelésével hozzájárult a kényszeregyezéshez

Cluj-Kolozsvár, január 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Kolozsvári Hitelbank és Takarékpénztár fizetésképtelensége pénteken délelőtt került a törvényszék elé. A törvényszéki tárgyalás elé általános érdeklődéssel tekintettek az érdekeltek körében és a betétesek, valamint megbízottak nagyszámban jelentek meg a törvényszéki tárgyaláson. Már napokkal ezelőtt heves csatározás folyt a betétesek egyik csoportjának képviselői és a bank jogi képviselői között. Dr. Fersigan Romulus kolozsvári ügyvéd, aki a Patriában is sorozatos támadásokat vezet a fizetésképtelen bank ellen, megkontesztálta a törvényszéknek azt a döntését, mellyel Linz mayer Károly tanácselnököt jelölte ki a tárgyalás elnökéül.

A törvényszék az ügyvéd összeférhetlenségi indítványát elutasította és így a pénteken megkezdett tárgyalást Linz mayer Károly vezeti. A negyedik tanács kis tárgyalótermét zsufolásig töltötték meg az érdekeltek és a jelenlevők nagyrésze a folyosóra szorulva hallgatta végig a beszédeket. A bankot a tárgyaláson dr. Tusa Gábor, a bank jogtanácsosa, dr. Engelberg Izso és dr. Pavel Boila képviselték, míg az igazgatóság részéről Bocsanzy László vezérigazgató és Velics

igagató jelent meg. A betéteseket dr. Fersigan, dr. Sebestyén Miklós marosvásárhelyi ügyvéd, dr. Balázs Endre, dr. Glasner Izsák, dr. Peris Béla, dr. Anca Kornel, dr. Király Géza, stb. képviselték. A Banca Nationalát maga Jonescu igazgató képviselte, a kolozsvári egyetemet dr. Russu Octavian.

Linz mayer Károly délelőtt fél tizkor nyitotta meg a tárgyalást és felolvasta a törvényszék riportját, majd felszólította az érdekelteket, hogy tegyék meg észrevételeiket.

Mintegy 4 órai szünet után a kiküldött bíróság megkezdte a követelések igazolását és a hitelezők leszavaztatását. A délelőtt folyamán cc. 100.000.000 követelés szavazott le a Hitelbank ajánlatának elfogadása mellett. A tárgyalást délután a kiküldött bíróság folytatta, amikor is elsőnek leszavazott a Banca Nationala képviselőiben Gheorghe Jonescu inspector general 30.000.000 lej meghaladó követelésével és kijelentette, hogy a Banca Nationala a maga részéről a kényszeregyezségi ajánlatot elfogadja. A tárgyalást holnap reggel a törvényszék folytatja. A mai napon leszavazott mintegy 130.000.000 lej követelésből contra szavazat alig haladja meg az egymillió lejt.

SPORT

A BKE jégchokky csapata legázolta az Universitát

BKE—Universitate 7:0

Cluj-Kolozsvár, január 29. (Az Uj Kelet tud.) A budapesti Korcsolyázó Egylet Jégchokky csapata pénteken délután mérte össze erejét az Universitatea legénységével. A küzdelem hatalmas tempójú játékot eredményezett, amelyben a budapestiek klasszissal mutatkoztak jobbnak, mint az Universitatea. A gólokat Jenei (3), Weiner (2) és Blezejovszky (2) lőtték. Bíró Ninder Frigyes Budapest volt, aki az abszolút pesti fölény mellett lejártszódt megceszt kifogástalanul vezette.

A BKE csapata ma, szombaton délelőtt fél 11 órakor ad revánst az Unak, mely a pénteki vereség után erősen készül arra, hogy legalább is hízlelőbb eredményt tudjon elérni.

Február 2-án kezdődnek az országos ping-pong-bajnokságok

Cluj-Kolozsvár, január 29. (Az Uj Kelet tud.) A február 2-án kezdődő országos ping-pongbajnokságok iránt az ország egyesületei között általános az érdeklődés. Eddig 14 egyesület jelentette be érkezését a versenyre, amelyen az ország legjobb ping-pongozói találkoznak. A hat kolozsvári egyesületen kívül Bukarestből három klub, a brassói Ivria, a nagyszebeni SE, az aradi Hakoah, a szatmári Törekvés és a nagybányai Tricolor jelentették be érkezésüket. Wesel Károly, a ping-pongszakosztály vezetője hétfőn rendezte meg a versenyen induló csapatok között az egyéni és csapatszámok sorsolását.

A KKE február 2-án junior és kezdő korcsolyaversenyt rendez, melyen az összes futó és műkorcsolyázó számokat kiirták. A verseny iránt általános az érdeklődés.

— Vasárnap tartják meg Montreuxban a kisanant külügyminiszterének értekezését. Párizsból jelentik: A Petit Parisien szerint a kisanant elhalasztott értekezését a külügyminiszterek részvételével a svájci Montreuxban vasárnap tartják meg. A konferencián Benes, Ghica herceg és Marinkovics a leszerelési kérdésben elfoglalandó álláspontot vitatják meg.

— Meghalt a legöregebb párizsi ház mesternő. Párizsból jelentik: Párizsban meghalt 90 éves korában Mme Mayer, a ház mesternő neosztora. 1807-ben kapta meg a Place de la Republique 17. számú ház ház mesteri állását és azóta is ott dolgozott. Portásfülkéjében, unokái és dédunokái körében halt meg a legöregebb párizsi ház mesternő.

Tűzifa,
Szén,
Koksz
FISCHER-nél
Telefon 1300.

Az, hogy a dës az, ki

Cluj-Kolozsvár, január 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A miniszterelnök sátn kázánjának resti boszorkánykonyhájában a politikai megkésztetésre tett félreérő kat. Argetoianu üres bekkelt tért haza. Pázmarsall páratlan mértéktelenségű irrt lapjában a jelenlévő sorsdöntő faktorokat kabátja gombjain döntösködött lemondjon-e, vagy sem. A prefektus sánál tartanak.

— És — last noth leas fogadtatásai, két órája új kombinációkat dobott a felszínre, hogy valami román belpolitikai tartozik, hogy nehéz kormány kerül elő a zert mindig matema meg lehet állapítani, mányak ütött az utas bizonyossága már a lóg és olyan fojtó amelyben a további még akkor is lehetett ként az illető kormány lett volna.

Kormányv szerváltoza

— És Bukarestben tudja, hogy Iorga so telve.

— És azután mi jön? vagy rendszerváltozás ettől a kérdéstől. T hogy Maniu elfoglalja kában, vagy tovább látni azt, hogy badac prosperálása fölött ő.

Maniu esütörtök viron tartózkodik. C tanácskozásokat és egyik nővére — Boila edesanyja, sulyos bet miniszterelnök az els hazasiertett, otthagya pot-papot. Most a villa vendége és még megszólaltatni, mint arra hivatkozott, hogy be a politikában. M semmilyen szerepet ban.

Ezenfelül a szokott nálja meg helyet az lros hallban.

— Milyen impres Bukarestből?

— Nekem nem igen azióm. Hiszen tudja azek részt a harcok szaka hazajön Vaida erdélyi szervezetének a politikát. Ő talán

A király politika

Körülbél így szoden Maniu-intervju, hát nem szabad ellar

— Mégis, a Ferdnak bankettje, a két

— Az audienciám volt, egyébként pedig fásokról nem szokás. A bankett nem polit hanem nemzeti ünne szágrészek képvisel uralkodó, hogy meg állást, hogy áldozza emlékének és hogy k ránti hódolatunkat. Kivül szivélyes volt

— Szentanuk mon mes urral szemben szelmes volt a király

— Talán azért, r uralkodó és Mária k

Politikamentes beszélgetés a Bukarestből visszatért Maniuval

Maniu állandó tartózkodásra visszatér Badacsonyba...

„A Ferdinand-rend lovagjainak bankettje nemzeti ünnep volt és nem politikai esemény“

Az, hogy a Jorga-kormány bukik, már nem érdekes, — a kérdés az, ki következik utána

Cluj-Kolozsvár, január 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ameddig Iorga nem...

Ferdinand rend legmagasabb kitüntetését.

Vissza Badacsonyba

— És most mit készül csinálni, kegyelmes ur?

— En már holnap haza akartam menni Badacsonyba. Növérem azonban megkért, hogy maradjak mellette, amíg állapotában javulás következik be.

Ezt úgy is lehet venni, mint egy kizárólag személyes jellegű információt, amely nem tarthat igényt a nyomdafestékre.

— Hosszabb, vagy rövidebb tartózkodásra?...

Maniu megértő mosollyal válaszol:

— Állandó tartózkodásra. Az újságírói lelkiismeret megnyugtatósa kedvéért le kell itt szögeznünk, hogy ez volt a legtöbb, amit Maniu zárkózott természetével és a mai körülmények között mondhatott.

Iorga megy, de ki jön azután...

A nemzeti parasztpárt kolozsvári politikai természetesen felhasználja Maniu ittlétét arra, hogy a párt „badacsonyi közkelettel“ elbeszélgessenek.

— Ahhoz semmi kétség sem férhet, hogy a Jorga-kormány rövid időn belül el fog távozni helyéről. A kérdés az, mi

jön ezután? De erre a kérdésre, amely döntő kihatással lesz a politikai életre, ma még senkisé nem tud válaszolni.

A marsall haragszik, azért dörög?

— Mit szól Averescu marsall cikkeihez? — Nem értem őket. A marsall nyilván haragszik, hogy nem hívják őt a hatalomra.

— Maniu visszatér a nemzeti parasztpárt élére?

— Ezt tőle kellene megkérdeznie... Most jut eszembe, hogy erre a kérdésre már kaptam választ.

Badacsony.

Kaszner Rezső

Két bukaresti bank zsróját kérték a franciák az Argetoianu által szerzett másfélmilliárd lejes kölcsön folyósításához

A Banca Romaneasca és a Banca de Credit Roman megadták a kért zsrót

Bucuresti-Bukarest, január 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Argetoianu pénzügyminiszter, mint tegnap megírtuk, hazaérkezése után azt a kijelentést tette, hogy nem kölcsönt utazott ki a külföldre.

fektuálta az Auboin által a Banca Nationala részére szerzett 250 millió frankos (1.5 milliárd lejes) kölcsönt és haladékat szerzett egy 250 millió francia frankos, főleg katonai szállításokból kifolyó tartozás fizetésére.

kel kellett Argetoianunak megküdenie. A francia bankárok azt kérték, hogy a két kölcsönt a Banca Romaneasca és a Banca Credit Roman is zsrálják.

Igy sikerült Argetoianunak a két kis kölcsönt megszerezni.

Tighinában megismétlődött a sorocai dráma

Négy ember akart átszökni Tighina mellett a Dnyeszteren, akik közül az egyiket a határőrök agyonlőtték. Az áldozat neve: Silbermann Ábrahám. A másik hármat elevenen elfogták a határőrök

Bucuresti-Bukarest, január 29. (Az Uj Kelet tud.) Alig két héttel ezelőtt zajlottak le a sorocai véres események, amelyeknek visszhangja mindmáig sem ült el az országban.

megvesztegetési kísérletet, hogy aztán feletteseinek jelentést tegyen erről. A tighinai határátlépési kísérletnek egy halottja van, akinek neve Silbermann Avram.

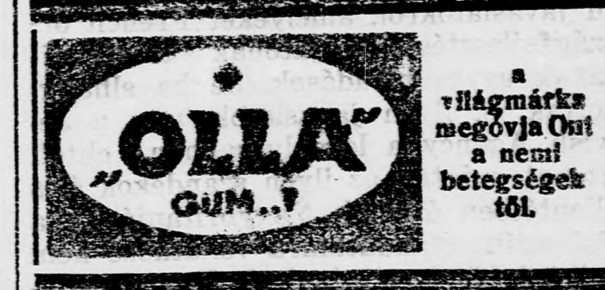
egyén meg akart vesztegetni egy granicsárt. A határőr látszólagosan elfogadta az ajánlatot, de jelentést tett róla feletteseinek.

Három társát a határőrök letartóztatták és a sziguranca börtönébe szállították. Az agyonlőtt Silbermann Ábrahámot kívül, aki tighinai lakos, Budenco Joan és Chissa Cristofor akartak átszökni a határon, míg a negyediknek nevét a hatóságok egyelőre titokban tartják.

A segesvári selyemgyári gyári lerakata

„Gólya“ Áruház, Calea Reg. Ferd. 11.

Mindenféle selyemárut gyári áron árusítunk Győződjön meg árainkról!

es nagvságere RT okky csa-zolla az hialel rsitate 7:0 anur 29. (Az Uj pesti Korcsolyázó spata pénteken déljét az Universita küzdelem hatalot eredményezett, tiiek klasszissal mu mint az Universitmei (3), Weiner (2) lötték. Biró dapest volt, aki az y mellett lejatszótalanul vezette. ma, szombaton délad revansot az U vereség után erőgy legalább is hitudjon elérni. kezdődnek az ping-pong-szágok anuár 29. (Az Uj ruár 2-án kezdődő bajnokságok iránt ei között általános ig 14 egyesület je t a versenyre, ama jobb ping-pongozó kolozsvári egyesütbl három klub, a gyszebeni SE, az atmári Törekvés és lor jelentették be Károly, a ping-etője hétfőn renen induló csapatok csapatszámok sor 2-án junior és keat rendez, melyen korcsolyázó számony iránt általános k meg Montreuxban nisztereinek értekez ik: A Petit Parisien halasztott értekezleek részvételével a vasárnap tartják Benes, Ghica herceg erelési kérdésben el vitatják meg. regrebb párizsi ház-jentik: Párizsban ában Mme Mayer, a ra. 1807-ben kaptá epublique 17. szám t és azóta is ott dol ben, unokái és dédmeg a legöregebb n, Kokszer-nél 1300.

ZSIDÓ VILÁG

A French jelentés, az angol kormány és a Cionista Világszervezet

London, január 29. Ismertes, hogy az angol kormány nagyobb összeget szavazott meg a palesztinai mezőgazdaság fejlesztésének céljaira és erre egy országfejlesztési tervet dolgozott ki. Az országfejlesztés igazgatójává Louis Frenchet nevezték ki, aki néhány hónap óta tanulmányozza Palesztinában a helyzetet és az országfejlesztéssel kapcsolatos problémákat.

French jelentése

A londoni „Jewish Chronicle” egyik legutóbbi számában arról adott hírt, hogy French elkészítette jelentésének első részét, amelyet azonban nem a nyilvánosságnak szánunk. A lap értesülései szerint a jelentés olyan kitételeket tartalmaz, amelyek nagy felháborodást váltanak ki egy a Jewish Agency, mint az arab exekutív körében. French jelentésében igen éles hangon nyilatkozik az arab föderalizmus és a zsidó nemzeti aspirációk kérdéseiről. Jelentésének fő témáját képezi az arab parasztnak és földbirtokosnak állítólagos eltávolítása a földről. A jelentés ironikus kommentárral illeti a „Zsidó Nemzeti Otthon” témakörét és annak az arab földbirtokra való káros kihatását hangoztatja. Szerinte a zsidó bevándorlás az arab mezőgazdaság komoly elnyomását jelenti és ezért továbbra is korlátozva kell maradnia a bevándorlásnak. French egyébként magáévá teszi a Simpson-jelentés azon véleményét, hogy a megművelésre alkalmas földek elégtelenek és ezért rendeltileg kell korlátozni a földek birtokvándorlását. A Jewish Chronicle szerint, ha ez a jelentés nyilvánosságra kerül, egy sokkal nagyobb megütközést fog kiváltani, mint annakidején a Simpson-jelentés.

A kormány demontje

Ezzel a hirdással kapcsolatosan a gyarmatiügyi minisztérium a következő nyilatkozatot adta a Zsidó Távirati Irodának:

„French jelentése csupán ideiglenes és általános jelleggel bír. Rövidesen elkészíti jelentésének további részét is, amely már specifikus javaslatokat is fog tartalmazni. Mihelyt elkészül a jelentésnek második része, az országfejlesztési tervre vonatkozó kormányrendeletkezés értelmében a főkormányzó, a Jewish Agency és az arab exekutív elbírálása alá fogják vetni a jelentést és alkalmat fognak adni, hogy ezek a tényezők megjegyzéseiket megtehessek. A kormány semmiesetre sem fog semmilyen határozatot hozni, mielőtt a főkormányzó, a Jewish Agency és az arab exekutív megtehnék észrevételeiket. És mindaddig, mindazon hírek, amelyek a French-jelentés körül lábra kaptak, spekulatív jellegűek és nélkülöznek minden illetékességet.”

Nahum Szokolov energikus nyilatkozata a French-jelentésről

Montréal, január 29. Nahum Szokolov, a Jewish Agency és a Cionista Világszervezet elnöke Montrealba érkezett a kanadai cionista szervezet XXIII. évi konferenciájára. Sokolov a konferencia hatalmas méretű megnyitó ülésén nagyszabású beszédet tartott a cionizmus aktuális helyzetéről és kitért azokra a híradásokra is, amelyek a French jelentésről terjedtek el. Többek között a következőket mondta.

— A Jewish Agencynek nincs tudomása azokról a zsidóellenes tendenciájú javaslatokról, amelyeket French országfejlesztési igazgatónak tulajdonítanak egyes híradások, de ha elhangzottak is, ilyen javaslatok, úgy a Jewish Agency a legsúlyosabban elítéli azokat, miután az ilyen szándékok éles ellentétben állanak Nagybritániának a Palesztina-mandátumra vonatkozó nemzetközi kötelezettségeivel. French viz-

CIMARRON

amerikai remekmű, német változatban
szombattól az **Astra**
Mozgóban

Richard Dix, Estelle Taylor, Irene Dunne
Ezt a filmet meg kell nézni!

gálatának a földnélküli arabokra vonatkozó adatai gondos kontrolálás alá fognak kerülni és azok anyagul fognak szolgálni az országfejlesztés keresztvitelénél a zsidó nemzeti otthon jogos érdekeinek és az arabok jólétének tekintetbevételével. Ha a zsidó bevándorlás ellen bizonyos személyek előterjesztéseket tettek, úgy azok a Jewish Agency és a világ zsidóságának legenerikusabb ellentámaszával fognak szembetalálkozni. Ezeknek életbeléptetésére

azonban a kormány részéről sem fog sor kerülni az országfejlesztési tervvel kapcsolatosan.

Sokolov rámutatott annak a táviratnak a tartalmára, amelyet Counliffe Lister gyarmatiügyi miniszter intézett hozzá Newyorkba és amelyet a kormány autentikus Palesztina-programjának tekint, egy olyan programnak, amely sehogysem fér össze olyan tendenciákkal, amelyek French jelentésnek tulajdonítanak.

KÖZGAZDASÁG

Március 1-ig meghosszabbította a CFR a tűzifa szezon-tarifáját

Bucuresti-Bukarest, január 29. A vasuti vezérigazgatóság a különösen kemény télre való tekintettel a tűzifa-szezon-tarifájának érvényességét március eleseitől meghosszabbította. Március elsejétől augusztus elsejéig új tarifa lesz érvényben a rendes tarifa XI. osztálya plusz tíz százalék. Csak ez a tíz százalék a vasut haszna, mivel a XI-es tarifa csupán a önköltségi árakat foglalja magában.

A március elsejétől érvényes tarifa 10.000 kilogramos vagonra 50 km-ig 880 lej, 100 km-ig 1650 lej, 150 km-ig 2200 lej, 200 km-ig 2750 lej, 300 km-ig 3740, 400 km-ig 4400, 500 km-ig 5040 és 600 km-ig 5390 lej. Ugyancsak március elsejétől ugyanilyen tarifa alá esnek a szén, a belföldi lignit, a fűrészhulladék, agyagtégla, féldeszka, briket és az építéshez szükséges homok.

Uj rendelet a cukor áráról

Bucuresti-Bukarest, január 29. Az ipar és kereskedelmi minisztérium december 18-i 112.318 számú rendeletével a kristálycukor árát 33, a kockacukor árát 35 lejben maximalta azokra a helyekre, ahol vasuti állomás van. A minisztérium most kiegészítésképpen 6902 számú rendelettel azokra a helyekre, ahol nincs vasuti állomás, vagy ilyen van, de a cukorközpontnak nincs sem lerakata, sem képviselője, a maximális árat egy lejjel emelte, hogy a kereskedő ebből fedezhesse a kiszállítás költségeit úgy, a kristálycukor ára ezeken a helyeken 34 lej, a kockacukoré 36 lej. A cukorközpont egyidejűleg emelte a kereskedők cukorhasznát 80 baniról 1 lejre és így a kereskedők a kristálycukrot 32 és a kockacukrot 34 lejben kapják.

TŐZSDE

Kolozsvár, január 29. Márka 40, holland forint 68.50, dollár 169, font sterling 600, fr. frank 670, lira 8.65, cseh korona 502, pengő 22, dinár 3, shilling 20, sv. frank 32.90, zloty 19.50 belga frank 24.

MEGHÍVÓ. A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara igazgató tanácsa 1931 évi január havi rendes ülését január hó 30-án, szombat este 8 órakor tartja a Kamara palotájának disztermében (Calea Victoriei No. 51., II. emelet) az alábbi Napirenddel: I. Az ülés megnyitása. II. Ügyvezető igazgatóság jelentése. III. Ügyforgalmi jelentés. IV. A képeslevelezőlapokra vonatkozó egyedárúsítási törvény. V. A kereskedelmi és ipari jövedelmekre kiadott állami adók új rendszere. VI. A számvizsgálóbizottság 1931 december 21-ki jegyzőkönyve. VII. Esetleges indítványok, melyek a titkári hivatalhoz írásban adandók be. A kereskedelmi és iparkamarák törvény-módosításáról szóló törvény és végrehajtási utasítás 12. szak. értelmében az igazgató ta-

nács csak az öt alkotó tagok abszolút többségével tanácskozhatik, a 15. szak. 1 bekezdése szerint pedig azok a tanács-tagok, akik 3 havi ülésen egyfolytában nem vesznek részt, szabályszerű szabadság nélkül lemondottaknak tekintetnek és a tanács helyüket üreseknek nyilvánítja. Ha a tagok a fent össze-hívott gyűlésen nem jelennek meg a szükséges számban, az igazgató tanács 1932 január 31-én, vasárnap d. e. 11 órakor ugyanazon helyen és ugyanazzal a napirenddel új ülést fog tartani, még az esetben is, ha a tagok csak egy-egy részre jelennek meg. Elnök: Ing. I. F. Negrutiu m. p. Főtítkár: Nicolae Caciula m. p.

A szövetségek kapták meg a hadsereg ellátását. Bukarestből jelentik: A hadügyminisztérium, amint már jelentettük, elhatározta, hogy továbbra is a szövetségek utján szerzi be a hadsereg szükségletét. A gabona és a takarmány árát havonta fogják kifizetni, hogy a hadügyminisztérium tartozása ne szaporodjék fel. Megkönnyítik a számlák láttamozásának és kiegyenlítésének formáit is. A gazdasági hivatal és az ezredék láttamozása ezentul elegendő lesz, hogy a szövetségek könnyebben juthassanak pénzükhöz. A szövetségek kéri a régi tartozások kifizetését, amelyek összesen 42,640.000 lejre rugnak.

A CFR hírei. Bukarestből jelentik: A román magánvasutak igazgatója, Vasile Popp dr. pénteken este Budapestre utazott, hogy átvegye a magyar államtól megvásárolt arad-nagykikindai vasut irattárát. Pop dr. nyolc napig marad Budapesten, ahol a temesi magánvasut jogi kérdéseit is rendezni fogja. — A vasuti vezérigazgatóság jóváhagyta a január 9-én megtartott 500.000 darab vasuti talpfa szállítására kiírt árlejtést.

Vissza a háboruba?

Leny Caler kolozsvári vendégszereplése

(„La petit Chocolatiere”)

A bukaresti színpadok legkiválóbb vigjátékszíneszője, a zsidó Leny Caler vendégszereplést tegnap este a Ventura színház társulatával Kolozsváron. Leny Caler másodszer lép a kolozsvári Nemzeti Színház színpadára. Az elmúlt év telén sokáig emlékezetes körülmények között debütált itt ez a fiatal és halhatatlan tehetséges színész. Fodor László: Templom egerét hirdették akkor a plakátokon. Leny Caler ellen a bukaresti Nemzeti Színházban antiszemita tüntetést rendeztetett a diákokkal egyik riválisnője, a bukaresti francia meghatalmazott miniszter jelenlétében. És egy világhírű francia vigjátéki emlékére rendezett ünnepélyen.

Az a hír járta, hogy a demonstráció Kolozsváron is meg fog ismétlődni. Előkészületekben nem volt hiány. S a záptojások mégis a tüntetők kezében maradtak, mert Leny Caler úde fiataloságával és mindent túlszárnyaló tehetségével lelohasztotta már az első felvonásban a tüntetők harci kedvét, hogy az előadás végén tomboló ünnepélyben nyilatkozzék meg a tehetség elismerése.

Második vendégszereplése alkalmával márcsak a nagy színésznőt várta a kolozsvári román Nemzeti Színház, amelynek utolsó talpalattnyi helyét is betöltötte a tulsufolt ház publikuma. A Ventura társulat Paul Gavault-nak, az elmúlt évtized ünnepelt francia vigjátékirodájának: La petit Chocolatiere című darabját mutatta be. Tipikus párisi komédia, jól kipoentirozott replikákkal, fordulatok helyzetkomikummal és szellemes, de egyáltalán nem mély szócátakkal. Minden kelléke megvolt tehát ahhoz, hogy ezerszer játszásk el a francia színpadokon. A román fordító korszerűsítette, kissé átgyúrta és a darab a Ventura társulat fő attrakciója lett.

A meséje meglehetősen lapos. La Pistol dusgazdag csokoládégyáros egyetlen tizennyolcvéves, de nagyon elkényeztetett leánya tulságosan hozzászókot ahhoz, hogy összes szeszélyeit és fantazmagóriáit teljesítsék. Arról nem is szólva, hogy akár szépsége, akár gazdagsága előtt minden útjába kerülő férfinek le kell borulnia. Egyetlen kivétel van e szabály alól. Paul Normand, a népjóléti minisztérium egyszerű és nem is tulságosan szellemes fogalmazója. Paul Normand egyszerűen kiállhatatlannak találja a kis „csokoládé”-leányt. A La Pistol csokoládégyáros reményteljes örökösője fejébe veszi a konokul ellenálló fogalmazó meghódítását. „Amit a nő akar” — azt állítólag isten is akarja és így fura bonyodalmakon és derűs jeleneteken keresztül a negyedik felvonás végén sikerül is meghódítania a jobb sorsra érdemes Paul Normand-t.

A cimszereplést Leny Caler vitte, mindent magával ragadó temperamentummal. A vigjáték színjátéka minden skáláját megszóltatta ez az utolsó idegszálában is tehetséget vibráló fiatal színész: ellenállhatatlan vev és megindító melegség váltakoztak benne — a cimszereplésből és vérből való figurájának megalkotásában. Ionel Taranu, aki újságíróból és nemzeti-párti képviselőből lett vigjátékszínesző, minden egyes gesztusával harsogó derűtséget teremtett. A közönség sokat nevetett és hosszantartó, meleg ünnepélyben részesítette a szereplőket, az oroszlanrészt természetesen Leny Calernek juttatva. (k. r.)

— Dr. Mihhasan Maramarosszigetén Dr. A. Mihhasan, a kiváló bukaresti zsidó publicista január 31-én előadást tart Maramarosszigetén az Aviva-Barisszia színpadon. Sziget zsidósága meglehetősen érdeklődéssel várja Tel-Aviv egykori alpolgármesterét, aki a cionizmus és a szocializmus ideológiáit fogja előadásban vita tárgyává tenni. Az előadást vita fogja követni, amely rendkívül érdekesnek ígérkezik. Belépődíj nincs. Adományokat a rendezőség az Aviva-Barisszia otthonalapja javára készséggel fogad el.

Hogy néz

bürológus

Cluj-Kolozsvár. Kelet tudósítóját szította a mezőgazdasági ártalásáról szóló, hogy ismerte volna Argetoianu megcsinosan: milyen összadóságok. Egye lehetnek, Manoile tudott, de voltak zögzazdasági tartozás, mint 15-20 Argetoianu nem. Azzel sem törődött nagysága és természetességként változó tartozásokat és beosztatlan törvé.

Egy érdéke Az alábbi sorokunk nyújtani egy ről. Hogy a falu ről nézve megítélés ki a mezőgazdász, a valóságban toianu konvertálás. Egy erdélyi kis házszám, kilencszáz mért egy grófi urgyona körülbelül. Hét ingóban és irok tartozásait a f millió lejre becsül. Rosszabb esetben másfélmillióból a szók egymillióval, bank a falu temp szegyejtött és leté kölcsönözte ki. A képpen tehát a t millió felépit.

Itt van templom A vidéki kisban százaléka ilyen közvagonok, erdők, templomépítésre szmost mind elnyeliban jelennek meg szomszédos faluból szere összegyűjtöt Halották, hogy ajárnak. A banki illető falu adósain zások összege 250

— Itt vannak a igazgató — hajtsát játok a templom p A magánosok ugyanaz a veszedel közpénzeket. Vanna egész élet munk pénzüket veszítik S vannak földmive kolatlanul kapják moratóriumát. Ime

Mit is j C. D. földmives. talyu birtok. Istá Raktárban egy v 80 ezer lej, de n órium van. Várje gyona a mai árak

Első
hogy a hántott a bü
Haszná
Hántottfa aprítva
100 kg.-ként
Bükhasábból aprít
Vegyes másodosztás
20 mázs
10 százaléks
Megre
Lázár 10
Reg. Ferd. 5

Hogy néz ki a konvertálás egy erdélyi falu realitásainak tükrében...

A pálinka, a pereskedés és a bürokrácia kergették bele a parasztságot az adósságokba!

A mezőgazdasági tartozások összege jóval kisebb, mint ahogy azt a kormány elképzelte. A takarékos földmivesek elvesztik összegyűjtött pénzüket, a könnyelműek moratóriumot kapnak. A dolgozó rétegekre akarja áthárítani a kormány a mezőgazdasági tartozások terhet

(Uj-Kelet tudósítójától.) A kormány elképzelte a mezőgazdasági tartozások konvertálásáról szóló javaslatot anélkül, hogy ismerte volna a realitást. Argentinai mércék azt sem tudta pontosan: milyen összegre rugnak a parasztságot. Egyesek százmilliárdot emlegettek. Manoilescu hatvanmilliárdot emlegetett, de voltak olyanok is, akik a mezőgazdasági tartozásokat nem becsülték többre, mint 15-20 milliárdra. Argentinai nem vette ezt figyelembe. Azaz sem törődött, hogy az adósságok nagysága és természete vidékenként és személyeként változik. Fogta az összes tartozásokat és bedobta őket egy tanulmányozatlan törvényjavaslat kohójába.

Egy erdélyi falu szociográfiai képe

Az alábbi sorokban pontos képet fogunk nyújtani egy erdélyi falu helyzetéről. Hogy a falu realitásainak szemszögéből nézve megítélhesse bárki is: hogy néz ki a mezőgazdasági tartozások muma a valóságban és mit jelent Argentinai konvertálási javaslata.

Egy erdélyi kisközség. Kétszáznegyven házzal, kilencszáz lélek. A falu szegény, mert egy grófi uradalom is nyomja. Vagyona körülbelül 15 millió lejre becsülhető ingóban és ingatlanban. A paraszti tartozásait a falusi bíró összesen egy millió lejre becsülte. Lehet tehát a legrosszabb esetben másfélmillió. Ebből a másfélmillióból a falu önmagának tartozik egymillióval, a helyi banknak. A bank a falu templomának építésére összegyűjtött és letétbe helyezte pénzt kölcsönözta ki. A konvertálás eredményeképpen tehát a templomot majd harminc év múlva felépíti — a jövő generáció.

Itt vannak a váltók — ez a templom pénze

A vidéki kisbankok betétjeinek jókora százaléka ilyen közzénekből áll: községi vagyonok, erdők, legelők félretett tőkék, templomépítésre szánt összegek. Ezeket most mind elnyeli a konvertálás. A bankban jelennek meg egy parasztszociológus és a szomszédos faluból és kéri a templom részére összegyűjtött háromszáz ezer lejt. Hallották, hogy a bankokra rossz idők járnak. A bankigazgató összeszedi az illető falu adósnak névsorát. A tartozások összege 250 ezer lej.

— Itt vannak a váltók — szól a bankigazgató — hajtsátok be s akkor megkapjátok a templom pénzét.

A magánosok többségének pénzét ugyanaz a veszedelem fenyegeti, mint a közzéneket. Vannak parasztszociológusok, akik egész élet munkájával összegyűjtött pénzüket vesztik el a konvertálás miatt. Vannak földmivesek, akik teljes indokolatlanul kapják ajándékba a kormány moratóriumát. Ime néhány példa:

Mit is jelent az a moratórium

C. D. földmives. Husz hold elsőosztályú birtok. Istállója tele marhával. Raktárában egy vagon gabona. Tartozik 80 ezer lej, de nem fizet, mert moratórium van. Várja a konvertálást. Vagyona a mai árak szerint is megér 600

Első eset,

hogy a hántott fa nem drágább a bükkfánál!

Használik ki!

Hántottfa aprítva házhoz szállítva 75 lej
100 kg.-ként
Bükkhasábból aprított 100 kg.-ként 75 lej
Vegyés másodosztályú 100 kg.-ként 65 lej
20 mázsa véteinel

10 százelek engedmény

Megrendelhető:

Lázár Iatormelóci

Reg. Ferd. 59. Telefon 2-51

ezer lejt. Szemben vele áll E. F. hetven éves öregasszony. Földmives özvegye. Ötven év munkájával megszerzett házikója és földje megér 60-70 ezer lejt. Súlyos betegsége ellenére is mosni jár napi 30 lejtért. Összespórolt magának 20 ezer lejt s betette ugyanabba a bankba, ahová C. D. tartozik. Most szüksége volna a pénzre, mert már nem hívják mosni és nem keres. De nem tud a pénzhez hozzájutni, mert C. D. nem fizet.

Hogyan keletkeztek a parasztszociológusok

Más. Dr. X. ügyvéd butorát lefoglalták adóban. De nem tud fizetni, mert adósnak gróf Y-nak, aki uri passziói miatt súlyos adósságokba keveredett moratóriuma van 40-50 millió lejt kitévő vagyonára. Lehet, hogy ezek a példák a két végletet mutatják be. De kétségtelen igazság az, hogy minden községnek, minden adósnak és minden

hitelezőnek más és más a helyzete. Hogy lehet mindezt rendezni, anélkül, hogy igazságtalanságok történjenek?

Érdekes fejezetét képezi a mezőgazdasági tartozások problémájának az a kérdés, hogyan és miért adósdottak el a parasztszociológusok. A faluban, amelyet tanulmányoztunk, a pálinka áll az első helyen. Sorrendben következnek: a pereskedés, a bürokrácia és csak legutolsó sorban az investíció, vagyis: földvásárlás, házépítés, mezőgazdasági szerszámok beszerzése, stb. A pálinkafogyasztás legnagyobb hasznát a kincstár látta és a parasztszociológus bánta. Következik a pereskedés. Előtte egy akta: 50 ezer lej per, amelyből a delikvens 30 ezret kifizetett s tartozik reá 36 ezerrel. 14 ezer lejt tett ki a költség 50 ezer lejnél. És mennyi per van! A járásbíró csak úgy hemzsegnek a pereskedő emberektől.

Itt van a bürokrácia. A tisztviselők

Vissza a háboruba?

létalapja nem a sovány költségvetési fizetés, hanem a mellékjövedelem, amely nemcsak arra jó, hogy a „szegény” tisztviselő megéljen, hanem, hogy meg is gazdagodjék. A megyék és községek költségvetésének nagyobb része nem reális dologi kiadások fedezésére szolgál, hanem testhez szabott luxusokat fedez. Kérvénybélyegekre, taxákra horribilis tartanak fenn, mint a mezőgazdasági kamarák, ahol még azt is felemésszik a személyi kiadások, amit állam nemességére, jó minőségű vetőmagvak beszerzésére kellene fordítani. Hiányzik a faluban egy értelmes vezetőréteg, amely a parasztszociológus gazdasági, egészségügyi és erkölcsi vizsgálatait meg tudná akadályozni. A kormány konvertálási javaslata csak látszólag készült a parasztszociológus érdekeiben. A valóság az, hogy a parasztszociológus egyik részét megszábadítják az adósságtól, — de nem a bürokrácia, nem az agyonprotezsált ipar, nem az összebak-szított vagyonok terhére, hanem a dolgozó és takarékos rétegek rovására. Ezek szenvednek azokkal szemben, akik nem voltak vagy szorgalmasak, vagy takarékosok.

Ez a konvertálás lényege és egyszerűsége mind hazugsága.

Kohn Henrik

A berlini egyetemen minden csöndes...

Az egyetemi hatóságok eltilták az ifjúságot minden politizálástól

Berlin, január 29. A berlini egyetemet újra megnyitották és pedig zavartalanul, minden incidens nélkül. A lapok egybehangzóan kiemelik a rektor energikus intézkedéseit. A rektornak az a határozott kijelentése, hogy újabb zavargások esetén az egyetemet az iskolaév végéig bezáratja, kijáratilag

hatott a félvezetett diákságra.

Groener belügyminiszter egyébként a német köztársaság tartományainak kultuszminiszterét értekezletre hívta össze, amelyen megtanácskoztak azokat a rendszabályokat, amelyek alkalmasak lehetnek az iskolákban való heccelődések elhárítására. Mindenekelőtt el fog-

ják tiltani a diákságot attól, hogy politikai pártok tagjai lehessenek. Egyidejűleg pedig bizottságot fognak alakítani, melynek feladata lesz a főiskolai végzettségű ifjaknak különböző pályákon való elhelyezése. A bizottság élére dr. Tillmann professzort jelölték ki.

Az Erdélyi Lapok nem alkalmaz zsidó szedőt...

Kiros botrány az Erdélyi Lapok című nagyváradi katolikus napilapnál, melynek során a keresztény lapvállalat visszautasította a szakszervezet által küldött zsidó szedőket!

Oradea-Nagyvárad, január 29. (Az Uj Kelet tud.) Néhány héttel ezelőtt jelent meg Nagyváradon az Erdélyi Lapok, mely az első számban ismertett politikai programja szerint az erdélyi katolikus sajtóorgániumának indult. Programjuk megjelölésénél az Erdélyi Lapok cikkirői aláhúzottan hangsúlyozták, hogy az Erdélyi Lapok nem ismer felekezeti és faji ellentéteket. A beigért programnak megfelelően a lap mindaddig, Bangha páter ismeretes vezércikkén kívül egy alkalommal sem mutatott hajlandóságot arra, hogy felekezeti türelmetlenségnek adjon kifejezést. Az Erdélyi Lapok, mint politikai napilap, nem tekinthető tehát antiszemita orgániumnak.

Ugy látszik azonban, hogy az Erdélyi Lapok felekezeti türelmetlensége csak bizonyos taktikai szempontok miatt nem jutott a lap hasábjain kifejezésre. Mert mint az alábbi tudósításból kiderül, a lap belső szervezete mégis „felekezeti” szempontok irányítják, amely elsősorban abban nyilvánul meg, hogy az Erdélyi Lapok nyomdájában nem foglalkoztat zsidó munkásokat. Az Erdélyi Lapoknak ez a gyakorlati antiszemitizmusa tegnap került Nagyváradon nyilvánosságra, a lap kiadóhivatalának a Gutterberg nyomdászszakszervezettel kiérett konfliktusa kapcsán. Az Erdélyi Lapok a napokban kiegészítő munkást kért a szakszervezettől, mert egyik szedője váratlanul megbetegedett. A kiadóhivatal megbízottja azon

ban azt a különös kívánságot fejezte ki a szociáldemokrata párthoz tartozó szakszervezetnek, hogy a kiegészítő munkások kereszténynek kell lennie. A szervezetnél azonban nem lehettek erre a szempontra tekintettel, annál inkább, mert a munkanélküliek listáján két zsidó következett: egy Klein nevű szedő és Grosz nevű kollegája. A szervezet tehát annak rendje és módja szerint elküldte a zsidó munkásokat az Erdélyi Lapokhoz, a kiadóhivatal azonban sem Kleint, sem Groszt nem fogadta el és kérte a szervezetet, hogy amennyiben Nagyváradon nem talál keresztény munkást, úgy keressen az Erdélyi Lapok számára vidéken.

A szakszervezet természetesen mel-

dolgozik a mindennapi kenyérért. tatlanokdva utasította vissza ezt a különös ajánlatot és annak ellenére, hogy a munkanélküliek listáján főleg számban szerepelnek a keresztény munkások is, megtagadta az Erdélyi Lapoknak a szedőmunkások kiadását. Hogy az Erdélyi Lapok a hiányzó munkás problémáját hogyan oldotta meg ezután, azt nem tudjuk, de a tény, hogy az Erdélyi Lapok különös munkásigénylése Nagyváradon a legkínosabb feltűnést keltette. A kellemetlen meglepetés azért is indokolt, mert Nagyváradon egész sereg zsidó nyomda és többségben zsidó érdekeltségű lapvállalat létezik, amelyeknek munkásai között keresztény és zsidó békésen

Évente tíz romániai egyetemi hallgató kaphat teljesjogu diplomát Párizsban

Bucuresti-Bukarest, január 29. A párizsi orvosi kamara vezetősége hivatalosan közölte a román közoktatásügyi minisztériummal, hogy a legújabb törvényes rendelkezések értelmében ézentul évente csak tíz román állam-

polgár szerezhethet francia egyetemen olyan orvosi diplomát, amellyel Franciaországban is folytathat praxist. Puaux bukaresti francia követ inter-veniált a francia kormánynál a létszám felemeléséért.

olozsvári ven-replése

hocolatiere“)

padok legkiválóbb a zsidó Lény Caler nap este a Ventura Kolozsváron. Lény a kolozsvári Nemdára. Az elmúlt évetes körülmények ez a fiatal és hal-színész. Fodor gerét hirdették ak-Lény Caler ellen a Színházban antisze-zeptetett a diákokkal a bukaresti francia niszter jelenlétében. rancia vigjátékiro ünnepején.

hogy a demonstrá-meg fog ismétlődni. em volt hiány. S a a tüntetők kezében Lény Caler üde fiatal-tulszárnyaló tehet. a már az első felvo-harci kedvét, hogy omboló ünneplésben tehetség elismerése zereplése alkalmá-színésznőt várta a Nemzeti Színház. palattnyi helyét is olt ház publikuma.

Paul Gavault-nak. nnepeit francia vig-petit Chocolatiere atta be. Tipikus pá-ripoentirozott repli-helyzetkomikummal ráltalan nem mély en kelléke megvolt zerszer játszó el a n. A román fordító é ágyurta és a da-sulat főattrakciója

etösen lapos. La okoládégyáros egye-de nagyon elkényez-rosan hozzászokott szeszélyeit és fan-tsék. Arról nem is szépsége, akár gaz-zen utjába kerülő ulnia. Egyetlen ki-alól. Paul Nor-minisztérium egy-ságosan szellemdu Normand egyszerű-találja a kis „csa-a Pistol csokoládé-örökösnoje fejébe lenálló fogalmazó a nő akar“ — azt rja és így fura bo-tús jeleneteken ke-lvonás végén sika-a jobb sorsra érde-t.

ny Caler vitte, min-ty temperamentum-injátás minden itta ez az utolsó séget vibráló fia-llhatatlan vev és váltakoztak benne ol és vérből való tásában. Ionel Ta-ól és nemzeti-pa-ól lett vigjátékszi-s gesztusával har-mtett. A közönség sszantartó, meleg ette a szereplőket, mérszetesen Lény (k. r.)

Máramaroszigete- váló bukaresti zsidó n előadást tart Má- viva-Barisszia szer- ziget zsidósága me- a Tel-Aviv egykori a cionizmus és a t fogja előadásá- ni. Az előadást vita- rendkívül érdekes- lij nincs. Adomá- az Aviva-Barisszia- és szeggyel fogad el

Zsidók pénz nélkül

— Regény az amerikai zsidó proletárok életéből —
IRTA: MICHAEL GOLD

(36)

A műhely egy szomorú lyuk volt. A csiriz, a festék, a nedves kelme s az áztatott bőr szagától úgy büzlött, mint a kanális. Reb Sámuelen kívül a varrogépek mellett még három fiatal lány varrta az esernyő áthuzatokat. Legöregebb gyermeke, a tizenöt éves Rachel egy másik gép mellett az esernyőnyelekre lyukasztotta a lyukakat. Kicsiny felesége egy nagy rézfázék mellett állt s az esernyő huzatokat feszítette az esernyő bordákra.

A gépek zümmögtek, a gőz susorgott, a lányok beszélgettek vagy köhögtek, veők és házalók jöttek-mentek veszekedve. A nap minden részében igazi bolondokháza s apró tragédiák és kicsinyes marakodások színhelye volt a bolt, egyike annak az ezer ózdi boltoknak, amivel teli az East-Side s aminek a javára csak az szól, hogy mindegyik egy családot tart el.

Esős napokon a házalók serege jelent meg. Egész nyaláb esernyőt vittek el hitelbe, hogy aztán az uccasarkokon és a magas vasút állomásain eladják. Reb Sámuel felsége tartotta nyilván a kölcsönbe vett esernyőket. A házalók fiatal zsidó legények, fél csavargók, lármás hengegők és hazudozók voltak, akiknek minden ambíciójuk az volt, hogy Reb Sámuel feleségét becsapják. A kicsi, gyámoltalan asszony így megtanulta, hogy szemtelenül veszekedjék s erőteljesen és merészen a sarkára álljon családja érdekében.

Reb Sámuel az örült összevisszaság közepette megmaradt nyugodtnak és csendesnek. Sohasem avatkozott bele felesége üzleti rendelkezéseibe. Nem panaszkodott ha egy hét esős nap nélkül mult el. Az ilyesmi a világ ama dolgai közé tartozott, ami miatt a feleségének kellett törnie a fejét; Reb Sámuelnek komolyabb gondjai voltak.

Kis chaszid gyülekezetének nem volt zsinagógája. A hívők lakásain gyűltek egybe istentiszteleteik megtartására. Ünnepeken kibéreltek valami tánctermet vagy a szabadkőművesek helyiségét. Nem volt rabbijuk sem.

Ó, minden darabokba török, — sóhajtott Reb Sámuel. Dolgot történnék, amelyeket az összezsidóság életében nem hallott történni az ember. Amerika még a chaszidokat is legyőzte. Isten utolsó vára ebben az országban az ellenség előtt összeomlott.

Reb Sámuel türelmes volt Amerikával szemben. Alávetette magát Amerika erejének, úgy ahogy hajdan egyszerű a pogromoknak alávetette magát. Látott zsidókat, akik szombaton dolgoznak, hust esznek és más gyalázatosságot követnek el. Megtanult vállat vonni és hallgatni.

Saját szektájának egy tagja azonban annyira ment, hogy levágatta ortodox szakállát, mert Amerikában a szakáll nevetéses. Ez már sok volt. Az álmódó Reb Sámuel ezen a ponton felvette a harcot.

Követelte a gonosztevő kizárását a chaszid gyülekezetből. Az illető, egy ravasz rövidárúkereskedő, merészen fellélt a gyűlésen és a következő argumentumokat adta elő:

— Chaszid testvérek, — mondotta — én azáltal, hogy a szakállamat levettem nem sértettem meg a mózesi törvényt s ezt tudom igazolni is. Mit mond a törvény erre vonatkozólag, testvérek? Világosan mondja: nem szabad szakállad sarkait megnyírni, avagy levágni. Mit jelent ez? Miként nyírál vagy vág le az ember egy szakállt? Ollóval vagy borotváló késsel? Ezekre a szerszámokra gondolt a mi szent törvényadó Mózesünk, amikor a parancsolatát kiadta.

— Igen ám, testvérek, de használók én ollót vagy borotváló kést? Nem! Én egy fehér port használok. Amerikában az okos emberek kitaláltak egy port, amely minden vágás vagy nyírás nélkül felfalja a szakállt. Ezt a port használom én is. Bronxban van egy híres rabbi, aki szintén használja. Nagyon sok jámbor zsidó és chaszid használja. Nem tilos ez, testvérek. Én ugyanolyan jó chaszid vagyok, mint Reb Sámuel. Pusztítsa el az Isten gyermekeimet, ha kést vagy ollót használók.

Ez a merész, meggyőző érvelés a misztikus gyülekezetére mély benyomást tett. Többen felfedezték, hogy a hosszú,

ortodox szakáll az előmenetelükben akadály s titokban vonzódtak ehhez a legális megoldáshoz. A rövidáru kereskedő nem zárták ki. Pár héttel később a gyülekezet másik két tagja jelent meg szakáll nélkül. Ők is a szórteletitő szert használták. Reb Sámuel a lelke mélyén rendült meg. A buzgó, egyenes, öreg ember éjszakákon át nem tudott aludni.

Megtárgyalta a dolgot más tulortodox szektáriussal. Arra az eredményre jutottak, hogy feltétlenül szükségük van egy zsinagógára, egy rabbi-val — egy vezetővel — egy generállal az Amerika elleni háborúban. Így vonták el maguktól és gyermekeiktől a falatot a következő öt éven keresztül az a szegény ácsok, esernyőkészítők és más rabszolgák,

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A táncoló kongresszus

Sajtóbemutató a Corso Mozgóban

Sándor cárról írva vagy, hogy volt egy Uralszky nevezetű embere, aki tökéletes hasonmása volt. Császárnak nagyon jól fog, ha van valaki, aki úgy hasonlít hozzá, mint tojás a tojáshoz. A minden oroszok cáryja ki is használta ezt a szerencés helyzetet, mint ahogy Hoover elnök is szívesen beállítana valakit maga helyett a Fehér Hába, hogy amikor a jenki kézfogás ra járulnak hozzá, megszábadítaná a sok polgárkéz egymásutáni érintésétől. Sándor cárról írva, hogy a hármas Szent Szövetség kongresszusára és természetesen magával viszi tökéletes hasonmását, Uralszkyt is, aki üres órában szobájában gobelinozik. És a legnagyobb bonyodalmak, a történelmi levegőjű film szenzációs dekorációjához a fordulatok, bájos bécsi történet, a szerelem a kis kesztyűáruslánnyal, Uralszkyt keresztül pompás vigjáték-trükké alakul. Willy Fritsch tulterés önmagán ebben a kettős szerepben. Mesteri színészfeladatot old meg: egyik percben az életerős, gyorseszű, könynyed cár, a másik jelenetben a bambaszemű, otromba, nehékes Uralszky. Lilian Harvey teljesítménye tökéletes. Poétikus, bájos, üde, bő humora pedig bearanyozza az egész filmet, mely egyébként is ugyancsak bővelkedik humorban. Lil Dagover karcsúsága, démonisága, ideális figurája csatlakozik a sztár-kvartetthez, de mellettük az egész UFA sztárszemélyzet produkál szebbnél-szebb alakításokat a szezon legnagyobb slágerében. A tipikusan bécsi levegő, a 19-ik század szentimentális muzsikája, a ragyogóan megrajzolt udvar és az összes politikusok, grandiózus tömegjelenetek az utóbbi évek legnagyobb rendezői remekművé avatják a Táncoló a kongresszust.

(b.)

Ma: Éjjeli előadás mozihelyárrakkal, csak felnőttek részére: Megzavart nászéjszaka és Kipróbálok az uramat. Háromnegyed tizenegy órákor kezdődik ma a Magyar Színházban az éjjeli előadás. Két hallatlanul mulatságos, vakmerően pikáns újdonságot fognak bemutatni. Az egyiknek címe: Megzavart nászéjszaka. A másik: Kipróbálok az uramat. Főszereplői: Benes Ilona, Bárdy Teréz, Bárdos Klári, Czoppán Flóra, Váro Ann, Balázs Samu, Forgács, Tasnády, Tompa Sándor és a vendégszereplő Beregi László. Három órán át tartó gondtalan jókedvet, harsogó kacagást, bufelejtést jelent a

hogy egy zsinagógát bérelhessenek és egy rabbit hozathassanak Európából — egy igazi, nem pedig egy amerikai oppor-tunistát.

Elhozzták egy Lengyelországban, Lit-vániában és Oroszországban híres zaddik egy úkunokáját. Zaddikokról az a hír járta, hogy annak a harmáncat Izrael-béli bölcsnek az ivadéka, akik a kive-szett törzs utolsó maradványai voltak. Ismeretlenül, mindenkitől megvetve, rongyokban és alázatban bolyongtak ide-oda a világban s a döntő pillanatokban, amikor a zsidó népnek a legnagyobb szükségére volt rájuk, megjelentek.

A híres zaddik csodáját 1710 körül tette. A zaddik csodatevő képességét örökölhetőnek tekintik s az ivadéka két-száz éven keresztül ugyanazon a kör-nyéken ugyanazt a csodát mivelték. Reb Sámuel és a gyülekezetbeli testvérei ér-tésültek, hogy az eredeti zaddik adom-ányának jelenlegi örököse kész Ame-rikába jönni. Rosszak a viszonyok, a hit-községe éheznek s neki sincs betevő fal-taja.

Küldtek neki egy hajójegyet s valami pénzt s úgy várták rá, mint a Messiásra. — Ah, ha rabbi Schemarja megérkezik, minden másképp lesz, — mondta Reb Sámuel.

(Folytatjuk)

mai éjjeli előadás. Nagyon olcsó mozi-helyárrak: 40, 30, 20 és 10 lej.

Holnap két előadás: Torockói meny-asszony és Feketeszáru cseresznye. Va-sárnap d. e. 11 órákor a Torockói meny-asszony, Indig Ottó immár világsiker aratott új darabja kerül színpadra. Matiné helyárrak: 30, 25, 20, 10 6 lej. Vagyis a legdrágább jegy a földszinti zsöllye leg-első sorában is csak 30 lej. — Este 9 órákor a Feketeszáru cseresznyét adják nagyon olcsó mozihelyárrakkal. Tanácsos a holnapi előadás jegyeit már ma meg-váltani.

Jön a Maya. A jövő hét végén fog be-venülni Kolozsvárra a diadalmas sikerű Maya, az idei évad nagy, bombasikerű operett-újdonsága!

Titkos Ilona Kolozsvártól. Hétfőn este kezd meg Titkos Ilona, a kolozsvári származású, népszerű, kitűnő művésznő 3 estére terjedő vendégjátékát. Három pa-radés szerepét fogja eljátszani. Hétfőn a Meddig fogsz szeretni-ben, kedden a Dr. Szabó Juci-ban s szerdán a Kényes vá-lópör-ben, a legfrissebb újdonságban lép fel. A Titkos-esték jegyeit már árulja a pénztár. Biztos, hogy az utolsó zugig zsü-fölt nézőtér fogja mind a három estén köszönteni Titkos Ilonát.

A Magyar Színház heti műsora

Szombton este 10¹/₂ órákor: I. Megzavart nászéjszaka. II. Kipróbálok az uramat. (Pikáns, kacagó este, kizárólag csak felnőttek részére! Nagyon olcsó mozihelyárrakkal. Két és fél órán ke-resztül tartó fergeteges kacagás. So-rozatszám 113.)

Vasárnap d. e. 11 órákor: Torockói meny-asszony. (Nagyon olcsó matiné hely-árrakkal. (Sorozatszám 114.)

Vasárnap este 9 órákor: Feketeszáru cse-resznye. (Sorozatszám 115.)

A clujj Román Opera műsora

Oradea-Nagyvárad:

Szombat, január 30: Cigánybáró. Vasárnap, január 31: A trubadur. Hétfő, február 1: Bohémélet.

Arad:

Kedd, február 2: Cigánybáró. Szerda, február 3: A trubadur. Csütörtök, február 4: Bohémélet.

Timisoara-Temesvár:

Péntek, február 5: Cigánybáró. Szombat, február 6: (délután) Bohém-élet.

Vasárnap, február 7: (délután) Jancsi és Juliska.

Vasárnap, február 7: (este) A trubadur. Hétfő, február 8: Cigánybáró.

SELECT-MOZGO műsora

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor

Varsói unokahugom, Verneuil hason-nevű szindarabja nyomán, Nóti Károly kézírata alapján. Főszerepekben: Liane Haid, Fritz Schultz, Szőke Szakáll, Huszár Pufi. Eddig nem látott első-rangu szalonvigjáték.

CORSO-MOZGO műsora

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor

Hétfő 3, 5, 7 és 9 órákor

Táncoló a kongresszus. A szezon legki-magaslóbb, szenzációs UFA filmgyár-ezévi vigjáték premier slágere. Főszerepben: Lilian Harvey, Willy Fritsch, Conrad Veidt és Lil Dagover. Péntek szombat és vasárnap; kedvezményes és szabadjegyek nem érvényesek. Vasárnap d. e. 11 órákor: Nagy vigjáték matiné.

URANIA-MOZGO műsora

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor

A vörös macska titka, elsőrangú ka-landorvigjáték. Főszerepekben: Vere-bes Ernő, Claire Rommer, Hans Ju-kermann.

ASTRA MOZGO műsora

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor

Hétfő 3, 5, 7 és 9 órákor

Kedd 3, 5, 7 és 9 órákor

Szerda 3, 5, 7 és 9 órákor

Egy film, amelyet meg kell nézni! Cimarron, amerikai filmkolozsus német változatban. Richard Dix, Estelle Taylor, Irene Dunne. Tizenegyezer szereplő.

Vasárnap d. e. 10 órákor matinében 10 lejes helyárrakkal: Hawai éjszakák. Kais-Arowa benszüllött énekesnő és Werner Fuetterer. A nagy siker miatt prolongálva.

Szinkór-Mozgó műsora

Szombaton 3, 5, 7, 9 órákor:

Vasárnap 3, 5, 7 órákor:

Hétfőn 3, 5, 7 órákor:

Kedden 3, 5, 7 órákor:

Razzia! (Éjfél szírelem). Budape-szen betiltva! Németül beszélő, párat-lanul izgalmas hangos világfilm, a világvárosok életének legszínesebb zenés, énekes, táncos filmslágere. Főszereplők: N. Sogletow, Pierre Batscheff, Daniela Parola. Előtte: Lenkei Magda, a magyar uszófene-mén nagy táncfilmje. Legújabb Pa-ramount híradó. Uj Micki Maus. Helyárrak: 3 órákor 10 és 20 lej, a többi előadásokon 10, 20, 30 lej.

APRÓ HIRDETÉSEK

Házeladás. A Str. Filipescu (Szentlélek u.) 1. szám alatti és a Str. Calugárilor (Klisszamos u.) 6. szám alatti ház előnyös feltételekkel eladó. Érdeklődők forduljanak a Kereskedelmi Hitelintézet Rt. Igaz-gatóóságához, P. Unirii 20.

A tegoldi izr. hitközség üresedés foly-tán a sameszi állást betölteni kívánja oly nőtlen vagy gyermektelen özvegy-emberrel, aki hajlandó feleségül venni egy helybeli vallásos, háziasan nevelt, szép és intelligens árvalányt. Reflektán-sok, kik képesítve vannak arra, hogy gyermekeket naponta chimis, rase és talmudoktatásban részesítsenek és bírják a magyar nyelvet szóban és írásban, küldjék be ajánlataikat Schwartz Zsig-mond Tileagd címre. Fizetés havi 3500 lejre rug.

ÉRTESÍTÉS

Elvállalom kézimunkáknak montiro-zását, régi keretek aranyozását és javít-ását. Estenként állandó kiállítás. Som-lyai aranyozó, Str. Iuliu Maniu.

Egy szoba-konyhás modern lakás azo-nalra kiadó. Ferenc József ut 53.

Mérlegek és mértékek javítását, vala-mint jókarban tartását vállalom. Grün-wald Jacob Cluj, C. Decebal (Rudolf u.) 23. Felvételi hely P. M. V. 11 is.

Kétszer szoba, könyha, speiz, moeó-konyha és fürdő használattal azonnalra kiadó. Malom ucca 14.

Einer guter Lehrer für Kinder gemur-tosefusz אהרן auch menáker und ma-giach und sames mit guter ort. Rabiner zeugnissen sucht einen posten zu besu-zen. Adresse in die Administratia.

Nem lesz időva jelentik: A Meteor járásprognóza szer-tozásra nincs kilitás-ben Budapestben 4 fo

Halottaknak r-merült angol buvárh-donból jelentik: A r-rium halottaknak n-rült angol buvárha-uralkodópár részvétő-tartozóknak és az a-teség felelt.

Brüning és Ma-gyalni fognak. Lo-Daily Telegraf értes-ugyanabban az időg-érkezni, mint Macdo-elnök találkozni é-mással.

Interpelláció k-mentben a Csehszl-csónnel kapcsolatba-A Csehszlovákiaánk-csolatban a kamara-szül. Az ellenzéki-megengedhetetlenne-nyújtást különös t-hire jár, hogy Cse-jelenős részét a Ba-zesére fogja felhasz-

Február 15-én-ten a kalapácsos gy-gyalása. Budapest-15-én Kecskemén-kezd a kalapácsos-főtárgyalását. Erre-földi újságíró beje-érkezését.

Ujabb súlyos i-temen, Bécsből je-ujabb súlyos inc-három komoly sebe-tartását újra felfü-tem néhány napig

A gyomorfájás-sárpangás, nagyfok-tés, fehér nyelv, ké-vány arcszín, kedv-„Ferenc József“ álta sok esetben el-a legnagyobb elist-magyar Ferenc Józ-megbízható és-Ferenc József kes-tban, drogériákban-ekapható.

Litvinov Berlinbe-a leszerelés ügyéb-Litvinov orosz kül-átutazóban tárgya-low külügyi államt-eszmecserén megvi-eszerelési kérdést-támadási szerződés-tárgyalásait.

Egy-ül Paul Eht-Egyesület ülése. A-tudományi Egyes-ülésen prof. dr. S-élet köréből tartot-orvosoknak közser-vesepreparáumokor-tette a roncsoló k-előadásához dr. Má-Adolf, dr. Harth, d-szóltak hozzá. A-Weisz Fülöp tarto-rendkívül figyele-zől, az „agranulac-rendkívül tartalma-ban ismertette a b-hoz dr. Havas, dr.-dr. Kepes, dr. Kis-hozzá.

Az angol kirá-ták, mert nem ta-írálly fejező. I-Tower páncéltar-koronakincset ó-nemrég szigoru ú-udvari ékszerész-h-is panaszkodott, h-pontosan a fejező-belső aroncsát a-tékmintája után-ekkor új foglalát-levő ékköveknek,ígénybe. Ezalatt-vigvázott az éksze-koronában ötven E-zafirkó van. Eze-még mindig nagy-romszáz gyöngy o-sem lehet állapita

HIREK

— Nem lesz időváltozás. Budapestről jelentik: A Meteorológiai Intézet időjárásprognóza szerint lényegesebb változásra nincs kilátás. A hőmérséklet délelőtt Budapesten 4 fok Celsius volt.

— Halottaknak nyilvánították az elmerült angol buvárhajó személyzetét. Londonból jelentik: A tengerészeti minisztérium halottaknak nyilvánította az elmerült angol buvárhajó személyzetét. Az aralkodópár részvétét fejezte ki a hozzátartozóknak és az admirálisnak a veszteség felett.

— Brüning és Macdonald Genfben tárgyalni fognak. Londonból jelentik: A Daily Telegraph értesülése szerint Brüning egyenabban az időpontban fog Genfben érkezni, mint Macdonald. A két miniszter elnök találkozik és tárgyalni fog egymással.

— Interpelláció készül a prágai parlamentben a Csehszlovákiának adott kölcsönös névelés kapcsán. Párizsból jelentik: A Csehszlovákiának adott kölcsönös névelés kapcsán a kamarában interpelláció készül. Az ellenzéki csoportok egy része megengedhetetlennek tartja a kölcsönnyújtást különös tekintettel arra, hogy mire jár, hogy Csehszlovákia a kölcsönös névelés részét a Bata-cipőgyár felségélyezésére fogja felhasználni.

— Február 15-én kezdődik Kecskeméten a kalapácsos gyilkos bűnperének tárgyalása. Budapestről jelentik: Február 15-én Kecskeméten a bűntetőtanács megkezdí a kalapácsos gyilkos bűnperének tárgyalását. Erre az alkalomra sok külföldi újságíró bejelentette Kecskemétre érkezését.

— Újabb súlyos incidensek a bécsi egyetememen. Bécsből jelentik: Az egyetememen újabb súlyos incidensek fordultak elő három komoly sebesüléssel. Az előadások tartását újra felfüggesztették s az egyetem néhány napig zárva marad.

— A gyomorfájás, gyomornyomás, bél-sárgaság, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelv, kábultság, fülzugás, halvány arcszín, kedvetlenség a természetes „Ferenc József“ keserűvíz használata által sok esetben elmúlik. Az orvosi világ a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a magyar Ferenc József vizről, mert hatása megbízható és rendkívül enyhe. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Litvinov Berlinben Brüninggel tárgyalt a leszerelés ügyében. Berlinből jelentik: Litvinov orosz külügyi népbiztos Genfben átutazóban tárgyalt Brüninggel és Bülow külügyi államtitkárral. A barátságos eszmecsere megvitatták többek között a leszerelési kérdést és a szovjet megnevezés kérdését. A szovjet megnevezés kérdését a szerződés kérésére irányuló tárgyalásait.

— A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület ülése. A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület 25-ik tudományos ülésén prof. dr. Steiner Pál a vesesebészeti köréből tartott fontos előadást. Az orvosoknak közszemlére kített nagyszámú vesepreparátumokon világosan szemléltette a roncsoló kóros folyamatokat. Az előadásához dr. Mátyás Mátyás, dr. Löbl Adolf, dr. Harth, dr. Traub és dr. Jakobi szölköztek hozzá. A második előadást dr. Weisz Fülöp tartotta, az utóbbi években rendkívül figyelemreméltott betegségről, az „agranulocytosisról“. Weisz Fülöp rendkívül tartalmas és felkészült előadásban ismertette a betegséget. Az előadásához dr. Havas, dr. Grünwald, dr. Gruber, dr. Kepes, dr. Kis és dr. Jakobi szölköztek hozzá.

— Az angol királyi koronát megjavították, mert nem talált pontosan György király fejéhez. Londonból jelentik: A Tower páncélszobájában, ahol az angol koronakincset őrzik, az angol koronát nemrég szigorú őrizet alatt elvitték az udvari ékszerészhez. György király ugyan is panaszkodott, hogy a korona nem talált pontosan a fejéhez. Az ékszerész a korona belsejében a királyi cilinderek mértékintéjét után alakította át. Ugyanakkor új foglalatokat csinált a koronán levő ékköveknek, ami bizonyos időt vett igénybe. Ezalatt éjjel-nappal erős őrség vigyázott az ékszerész üzletére. Az angol koronában ötven nagy gyémánt, rubin és zafír van. Ezenkívül ezer kisebb, de még mindig nagyjértékű briliáns és háromszáz gyöngy díszíti. Az értékét meg sem lehet állapítani.

Razzia a Szinkör Mozgóban

Szombattól kezdve ritka érdekességű filmet kezd vetíteni a Szinkör-Mozgó, címe: Razzia. Hősei: egy szép, fiatal táncosnő, akit karmaiban tart egy szökött feyenc és aki egy sikkasztót szeret. Színhelye: egy bár szinpad és a táncosnő öltözője. Mialatt a parketten a tizenkét Lafayette-görl a vérforráló, hamisítatlan kánkánt táncolja, benn az öltözőben élet-halálharc folyik a feyenc és a sikkasztó között. Ebben a füledt levegőben játszik ez a film, amelynek lebilincselő cselekménye a legszedítőbb tempóban pereg le a néző előtt. A Razziát, amely kétség-telenül a szezon legizgalmasabb meséjü filmje, Budapesten borsos jelenei miatt a cenzura végleg betiltotta.

— Tessitori Nóra Ady-estje február 4-én. Az idei hangversenyévnak legkimagaslóbb eseménye lesz Tessitori Nóra Ady-estje a kat. gimnázium dísztermében. Az estélyi híre az érdeklődés nagy visszhangját keltette fel a közönség legszélesebb rétegében. Előreláthatóan telt ház fogja ünnepelni a gazdag sikerekkel övezett pódiumra visszatérő művésznőt, aki az erdélyi magyarság legújabb korszakában költők ígéivel nyújtott vigaszt és balzsamot a tikkadt lelkeknek. Tessitori Nóra előadásának egészen egyéni hangszere, csütörtök esti műsorának keretében Ady Endre lírájának legmagyarabb és bonyolult, költői lelkületét legteljesebben kifejező verseit fogja megszólaltatni. Adyról Krenner Miklós (Spectator) tart előadást. Tessitori Nóra versciklusai között Ferenczy Zsuzsi, a finomkultúrú dalelőadó, Bretán Miklós és Virág Lajos operaénekesek fognak Ady-dalokat énekelni Bartók, Reinitz és Bródy Miklós megzenésítésében. Az estély műsora Lepage főtéri könyvkereskedésében váltható ki.

— Ma, szombaton este lesz a Zsidó Kórházegyesület bálja. A több heti fáradhatatlan propagandamunkának, melyet lelkes hölgyeink a kórházi bál sikere érdekében kifejtettek, ma este érnek meg a gyümölcsei a Kereskedelmi Kamara új dísztermében, ahol egy igazi elitebál keretében találkozót ad egymásnak a szocietás. Minden tényező megtette a maga kötelességét a siker érdekében, a főrendező, a vidéki kórházi kerületek vezetői, de felülmulhatatlanul megtette kötelességét a mindig kötelességtudó zsidó nagyközönség — sőt igen sok nemzsidó előkelőség is — mely ezuttal is áldozatkésznek mutatkozott a szó legnemesebb értelmében, amennyiben még azok is felülfizetéssel váltották ki jegyeiket, akik a bál estélyen résztvenni nem tudnak. Most a fiatalok sága a szó a bizonyos, hogy a bál estét a legkellemesebb szórakozás estjévé fogják avatni. A rendezőség minden tekintetben gondoskodik róla, hogy ez így legyen: a Dudus és a Young Boys Band zenéje, a díkjiosztások, még nem publikált kellemes meglepetések mellett a kitűnő kóser konyháról és jó italokról is gondoskodva van, ugy, hogy semmilyen irányban nem lesz akadály a jó mulatságnak. Egyszóval az első kórházi bál minden valószínűség szerint az utána következőknek a remoméját máris megalopozza.

— Eljegyzés. Zélig Margitkát Szatmár eljegyezte Katz Samu Máramarosziget. (Minden külön értesítés helyett.)

— Buresch után Seypel kap megbízást az új osztrák kormány megalakítására. Bécsből jelentik: Buresch deignált kancellár folytatja kormányalakítási tárgyalásait. Lehetégesnek tartják, hogy Buresch vissza fogja adni megbízatását s akkor Miklas elnök Seypel volt kancellárt bízza meg a kabinet létrehozásával.

CSUKAMÁJOLAJ helyett csemege: a Jemalt.

— Csak május végén tartják meg a francia kamarai választásokat. Párizsból jelentik: Valószínűnek tartják, hogy a kamarai választásokat csak május vége felé tartják meg s a mostani törvényhozás fogja még megszavazni a költségvetést. Az új törvényhozásnak a törvény értelmében június elején kell ülésszakra összeülnie.

— Miniszterelnök a hangosfilmen. Koppenhágából jelentik: Dániában most adják elő a Senki földje című háboruellenes tendenciájú hangosfilmet, amelynek a dán mozikkban Az ismeretlen katona címet adták. A film bevezetéseképpen Stauning miniszterelnök hangosfilme felvett propagandabeszédét adják elő.

CAROL HIRSCHMANN
CASA DE IMPORT
ARAD, Str. Gheorghe Lazar 17.

Kartellen kívüli gyári képviseltek:

Gustav Ganz & Co. Wien. Minerva W. Woneber & Co. Wien. „Owina“ Radioapparate fabrik, Hannover. Pierce Airo Inc. New York. Semperit Oesterreichisch amerikanische Gummi werke A. G. Wien. Ing. Krichner & Nehoda Wien. Strassfurter Rundfunk Gesellschaft m. b. H. Stassfurt.

Raktíron tart.

Zsombattól kezdve kiválóan és voltageban. Zseblámpa elemet Zseblámpa és zseblámpa zseblámpa hangszóró, hangszóró szisztemeket, elektrodinamikus hangszórót és Triotron rádiócsöveket. Autogummit masszív és légmikrus gummit. Kerekpárgummit és kerekpár gummi alkateszeket. Terkamrás gummit. Ujabb belsejű Hangosfilm berendezéseket. Európai és amerikai rádió készülékeket. Anódpotlókat. Ostár magatesztelésű csöveket.

Kiszolgálás csak viszonteladók részére

Haka- Triotron batteriák részére. egyedárúsítók kereseteknek. Hatali adócsó árak

NAPRÓL NAPRA

Lake Placideben az időjárás szépséges. Meleg napsütés és hóviharok szabálytalan időközökben váltakoznak. A téli olimpiász külföldi résztvevői közül már sokan megérkeztek. A norvég siugrók kitűnő formában vannak s bámulatot keltenek hatvan méteren felelő ugrásaikkal.

A Szent Anna-templomban a napokban a leszerelés népszerűsítésére irt alkalmi drámát fognak előadni, amely megrendítő háborus jelenetekben bővelkedik s zárójelene egy flandriai katonatemetőben játszódik le. A bemutatón számos püspök is megjelenik.

Az indiai Nagpurból jelentik, hogy Kesebay faluban egy özevgy 47 napot át börtölt elhalt férje halála miatt s most meghalt. A lakosság ünnepélyes menetben vitte a holttestet végig az utcákon s azután máglyán elégették a tetemet.

Az északangliai Yorkban egy autógyár hárommotoros biplánok tömeggyártására készül berendezkedni. A gépek kezelése nem lesz nehezebb, mint egy gépkocsié.

A Dornier-művek attenrheimi telepén elkészült a Do. X. III. óriásrepülőgép s megkezdte próbatúrait. A gépet, mint a Do. X. II-öt, szintén az olasz légi forgalmi társaság részére építették.

Newyorki jelentés szerint amerikai gangsterek kitervezték Dawes tábornok, volt londoni amerikai nagykövet elrablását. A tervet bejelentették a szenátusban s intézkedéseket követeltek a kormánytól a banditák megrendszabályozására.

Moszkvában a szovjet idegenforgalmi irodája a volt cári palota butorai- val berendezte és megnyitotta a Nemzeti-szállodát.

Jaffában egy kilencvenéves aggasztán fiatal felesége hármaskreknak adott életet. A házasságot egy évvel ez előtt kötötték. Az újszülöttek — két fiu és egy leány — jól fejlettek és teljesen egészségesek.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, január 29.

Bukarest, 19.40: Grammofón. 20: Balalajkazene.

Budapest, 9.15: Házikvartett. 9.30: Hírek. 12.05: Grammofónhangv. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Gyermekeklután. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás. 5: Előadássorozat. — 5.30: Hangv. 6.30: Mit üzen a rádió. 7.15: Rádióról műszaki előadás. 7.45: Emlékhangv. 9: Rádió külügyi negyedórása. — 9.50: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. Majd cigányzene.

Bécs, 19.30: Beethoven szonáta. 20: A német nyelvterület közös estje. 24: Jazz. Berlin, 19.10: Cselló és zongora. Hamburg, 22.30: Táncczene. Lipce, 19.30: Cselló és hárf. Stuttgart, 18.20: Délutáni zene. Varsó, 22.10: Chopin művei. Kattowitz, 18.10: Falusi zene. Riga, 17: Népszerű zene. Milánó, 19.30: Grammofón. Prága, 11: Délelőtti grammofón. Pozsony, 19.30: Verdi opera. Brünn, 17.55: Szimf. hangv. Toulouse, 21: Operarész. 21.45: Operettadok. 22: Rossini: Szevillai borbély c. operája.

Vidám sarok

— Van máma valami posta?
— Van főnök ur, de csupa week-endező levelet kaptunk...
— Mit jelent az, hogy week-endező levelek?
— Minden levél így kezdődik: Ha hét végéig nem fizetnek...

UJ KELET Legújabb hírek

Japán repülőgépek órák alatt lángtengerré változtatták Sanghai kínai negyedét

Borzalmas harcok után a japánok birtokba vették Sanghai kikötői negyedét. Amerika jegyzékét intézte Japánhoz. Washingtonban gazdasági rendszabályokra készülnek Japán ellen. Mandzsuriaiban is klujultak a harcok

London, január 29. A Távolkelet egy újabb szakaszán is véres lángok közepette lángolt fel a háború borzalma. A japán imperializmus minden szerződést felruga a legdurvább erőszakkal tör Kína ellen, mely a maga szerencsétlen belső dezorganizáltóságának átkát most kezdi tragikusan érezni: eddig képtelen volt ellenállani a japán támadásoknak.

A harc azonban, mely tegnap Sanghai uccáin tombolt, aligha fog megállni a kínai-japán ellenségeskedésnél. Nagyon valószínűnek látszik, hogy Amerika és Japán között a konfliktus gyors tempóban fog kimélyülni és Sanghai körül egy világ konfliktus tüzei fognak rövidesen kigyuladni.

A világraszóló események legújabb fázisairól alábbi jelentéseink számolnak be: Annak ellenére, hogy a kínai negyed polgármestere teljesítette a japán követeléseket, Siosawa ellentengernagy, a Sanghai előtt horgonyzó japán hajóhad parancsnoka elrendelte a kínai negyed megszállását. A japán csapatokat katonai teherautók szállították a kikötői negyedtől a nemzetközi koncessziós területől északra eső kínai negyed felé. A kínai katonaság ellentállt a városban a harc a japánok és a kínaiak között már meg is kezdődött. A tokiói külügyminisztérium közölte a hatalmak diplomáciai képviselőivel, hogy Sanghai bekezdhető megszállása nem fogja érinteni a külföldi negyedeket.

Ennek ellenére az amerikai kormány kérdést intézett Japánhoz Sanghai-al kapcsolatban jövőbeli szándékai felől s ugyan akkor hangoztatta azt az álláspontot,

hogy a nemzetközi kereskedelem szempontjait figyelembevéve megengedhetetlen még hadiállapot mellett is Sanghai fontos kikötőjének hajóhadat történt lezárása.

A késő éjjeli órákban Londonba érkezett hírek szerint a japán hadihajók megkezdtek a tüzelést a sanghai-környéki kínai parti erődökre. A kínai negyed birtoklásáért a harcok még folynak. A japánok a negyed egy részét harc után birtokba vették.

Egyidejűleg Washingtonból hivatalosan közlik, hogy az Egyesült Államok kormánya csak abban az esetben lépne fel Japánnal szemben, ha nem akadályozná meg csapatainak a nemzetközi koncessziós területre történő betörését.

A washingtoni szenátusban King szenátor, a republikánus szenátorok egyik vezetője azonnali gazdasági megtorló rendszabályokat sürgetett Japán ellen a sanghaji események miatt.

Valószínűtlen az az Európában terjesztett hír, hogy az Egyesült Államok megszakítaná a diplomáciai viszonyt Japánnal.

A newyorki lapok értesülései szerint két dreadnought és négy torpedóuzó, mindannyian a csendes-óceáni amerikai flottához tartozó egységek, utban vannak Sanghai kikötője felé.

Ezzel kapcsolatban azt a hírt is terjesztik, hogy Amerika tényleg gazdasági nyomást készült kifejteni Japán ellen, hogy ellensúlyozza terjeszkedési terveit. Ez ügyben állandóan folynak diplomáciai megbeszélések Angliával. A lapokhoz érkezett jelentések szerint Anglia ezidő-szerint még arra az álláspontra helyezkedik, hogy Sanghai miatt most még nincs ok a beavatkozásra.

Egyébként Amerikában még vannak gyözdöve arról,

hogy Japán ki akarja provokálni Kína hadüzenetét, hogy a kikötőket és a partvidéket blokád alá vehessék.

Nem hiszik, hogy a japánok Sanghai idegen városrészeit ellen is fel mernének

lépni, nehogy Anglia és Amerika haragját felidézze. Az amerikai lapok támadják Japánt Sanghai fontos nemzetközi kikötője forgalmának megbénításáért.

Lángban áll Sanghai kikötője. Újabb jelentés szerint Sanghai kikötői negyedét, Sapei városrészt előntötte a lángtenger.

A tüzés a japán repülőbombák és a tüzérségi lövedékek zápora következtében keletkezett.

Lángban áll egy hatalmas kaszárnya is, amelyben még tegnap ötezer kínai katona volt elhelyezve. A kikötői városrészben a véres harcok tovább folynak. Sapei pályaudvarát a kínaiak ellentámadással, egy páncélvonat védelme alatt, visszafoglalták s elszántan utját állják a japánok előnyomulásának. Gépfegyverharc van folyamatban az angol kézen levő északi pályaudvar közelében s úgy látszik, a japánok előkészületeket tesznek a pályau-

udvar elleni rohamra. A nemzetközi negyed védelmére önkénteseket mozgósítottak. Japán hadirepülőgépek állandóan bombázzák a kínai negyedet. A város környéke hajógyuk dörgésétől s fegyverropogástól hangos.

Egyik newyorki hírszolgálati iroda jelentései szerint Sanghai nemzetközi negyedébe kínai katonák betörést kíséreltek meg. Az angol csapatok tüzharcba bocsátkoztak a kínaiakkal és kiszorították őket a nemzetközi zónából.

Kiu-Sziu déljapán sziget flottabázisán, Sasebóban újabb 3 japán cirkáló, 2 repülőgép-anyahajó és 4 torpedóromboló kapott parancsot készenlétre, hogy Sanghai-ba indulhasson.

A harcok következtében Sanghai nemzetközi negyedén kívül lakó külföldiek beköltöznek a nemzetközi koncessziós területre, ahol összesen hater ezer főnyi nemzetközi helyőrség nyert elhelyezést.

A harcok Sanghai kínai negyedében japánok és kínaiak között tovább folynak.

A külföldiek attól tartanak, hogy a teret vesztő kínai csapatok felbomlanak s megtámadják a külföldiek telepít és az idegen cégek üzleteit.

A Waagpo folyó deltájában horgonyzó angol flotta készenlében áll, de még nem kapott parancsot az indulásra.

Lapzártakor érkezett jelentések közlik a British United Press sanghaji értesülését, mely szerint a kikötői városrészben a kínai lakosság is részt vett a harcokban. Franktirórként az ablakokból zúdítottak gyilkos golyózáport a japánok ellen, akik a szűk utcákon csak rettenetes veszteségek árán hatolhattak előre. A kínaiak is nagy veszteségeket szenvedtek.

A borzalmas harc hét órán keresztül tartott. Az ütközetet a japánok javára a bombavető repülőgépek döntötték el, amelyek az egész kikötői negyedet felgyújtották. Az égő városrészből a kínai lakosság kénytelen volt kivonulni.

Egyébként a tűz elérte a nemzetközi negyed határát is. A japánok a kikötői negyed vasuti állomását visszafoglalták.

Charbinban is válságos a helyzet

London, január 29. Mukdeni jelentés szerint a Charbin környékén táborozó japán csapatok egy része utasítást kapott az északmandzsuriai vasut vonalának új megszállására. Valószínűleg az orosz érdekszférába tartozó Podgranica és Mandzsurji megszállása fog bekövetkezni.

Charbinban a helyzet válságos. A kínaiak megújuló támadásokat intéznek az orosz és japán lakosság ellen. A város környékén is véres harcok vannak folyamatban kínai katonák és a Kirinből érkezett japán csapatok között. A japánok tüzérsége bombázza Charbin külvárosait. Ennek hatásaképpen

az északmandzsuriai vasutak igazgatósága moszkvai utasításra megtagadta a japán csapatok vasuti szállítási vonatkozó engedélyt.

Genf, január 29. A népszövetségi tanács tegnap zárt ülésen folytatta a távolkeleti helyzet ügyében kiadandó népszövetségi nyilatkozat szövegezését. A japán és a kínai delegátusok az ülésen nem vettek részt.

— A Haggibbor elnöksége felhívja a klub rendezőgárdáját, hogy a ma este Zsidó Kórházban teljes számban megjelenjen és minden tekintetben a bál rendezőség segítségére állani sziveskedjenek. Rendezői belépőjegyek 10 órától kezdve Kőváry Sándor vigalmi bizottsági elnöknel kaphatók a helyszínen.

— A karnevált! Berlinből jelentik: A németországi Emmerich városában a lakosság már napok óta tüntetéseket rendez, hogy a rendőrség a betiltott karnevátokat engedélyezze. Egy tüntetőgyűlés alkalmával összetűzés támadt a gyűlés résztvevői és a rendőrség között. Ennek retorziójaképpen a polgármester elrendelte a község valamennyi szórakozóhelyének, kávéházának, vendéglőjének bezárását.

Az ügyvédtörvény ellen tüntet — a vasgárda

BUCURESTI-BUKAREST, január 29. A vasgárdisták Bukarestben élénk tevékenységbe kezdtek. Az uccákon agitációs plakátokat ragasztottak ki, amelyeken hírvil adják, hogy sorozatos üléseket fognak tartani. Pénteken nagy diáktömegek vonultak fel Bukarest uccáin, amelyek ezalkalommal az ügyvédtörvény ellen tüntettek.

Lengyelország nem ratifikálja az orosz paktumot, míg a szovjet Romániával meg nem egyezik

Ghica külügyminiszter Genfben Litvinovval folytatni fogja a tárgyalásokat

Bucuresti-Bukarest, január 29. Filaliti külügyminiszteri államtitkár ma közölte a sajtó képviselőivel, hogy teljesen fantasztikusak a rigai tárgyalások újabb felvételéről megjelent hírek. A rigai tárgyalásokat Románia megszakította, mert a szovjetek részéről kísérlet történt, hogy a megnevezett szerződésben vitássá tegyék Románia jogait Beszarábiára. Ha Genfben a külügyminiszter úgy fogja látni, hogy Oroszországgal lehetséges egy megegyezés a román álláspontnak megfelelően, akkor folytatni fogja

ott a tárgyalásokat, de Rigáról nem volt és nem is lesz már szó.

Szembek bukaresti lengyel követ megjelent a külügyminisztériumban és hivatalosan közölte kormánya nevében, hogy Lengyelország addig nem fogja ratifikálni a Moszkvában parafált orosz-lengyel megnevezett szerződést, amíg az orosz-román hasonló szerződés létre nem jön.

Szembek egyben megcáfolta azt a hírt, hogy Lengyelország közvetítő szerepet akarna vállalni ebben a kérdésben.

A biharpüspöki határon súlyosan megbírságolták Ihász Aladár táncoskomikus feleségét

Selyemharisnyát és selyemnyakkendőt hozott magával Magyarországról

Oradea-Nagyvárad, január 29. (Az Uj Kelet tudósítójától). A biharpüspöki határállomáson ma utazott át hazajöttében Ihász Aladárné, a népszerű kolozsvári táncoskomikus felesége. Ihásznét a vám-nál kellemetlen meglepetés érte. A vám-tisztviselő nyakkendőket és selyemharisnyákat talált az uriaszonyjánál és ezért 21 ezer lej pénzbírsággal sújtotta. Ihász Aladárné azonnal kifizette a bírságolási összeget és tovább folytatta az utját Nagyváradra.

Ugyanakkor a vámhivatal megbüntette Heller Ivánné uriaszonyt is, akinél két kilo súlyban három tucat selyemharisnyát találtak. A vámhivatal Hellernét 20.000 lejes bírsággal sújtotta, amit azonban Hellerné nem tudott kifizetni. A vámhivatal ekkor átadta Hellernét a rendőrségnek, ahonnan a nagyváradi ügyészséghez szállították. Miután Hellerné nem tudja a vámbírságot kifizetni, nagyon

valószínű, hogy kénytelen lesz leülni a bírságdíjat, egy napért ötven lejt számítva, a hivatalos kvóta szerint. Úgy-vádja, dr. Cotrus Vasile, mindent elkövet, hogy valamilyen módon megszerezze a kellemetlen helyzetbe jutott uriaszony számára a szükséges 20 ezer lejt.

— Az utolsó negyven hónap alatt 23 merényletet követtek el Olaszország diplomáciai képviselői ellen. Rómából jelentik: A Popolo d'Italia jelentése szerint az utolsó negyven hónap alatt 23 merényletet követtek el fasisztaellenes egyének Olaszország külföldi konzulátusai ellen. A merényleteknek 14 halottja és 65 sebesültje volt. A 23 merénylet közül 12 francia területen, 6 amerikai területen, 3 svájci és 2 belga területen játszódtott le.

Taxa postală
platite in numera
No. 224716-929

da Baron L.
Telefon: 9
vonta 110
600, egés
havonta
egészére
értékű valuta. Hír
szerint. Az „Uj KE
bánsági zsidóság
Cikkeink utányo
rás megjelölésév

Az utolsó sugár

A bukaresti Nemzet készül.

A fiatal szerző, aki este mutatja be az á fenntartott színház, hatvan éves. Ugy hívják. És üres óráiban, darabot, miniszterelnök Rádásul a címe s a szindarabnak: Az u Vajjon nem a korm. Egylőre titok. Egy ugyan megkérdezte hogy miről is szól a Jorga a kezdő írók segítségével süttöte le a

— Nem tudom —
— már el is felejtet
Milyen jó is neki, h felejteti.

Bár már mi is elfe kormány első és utol

A szakértők

Miért volna szü zásra? — Kérde a k talán, mert egyes mi be? Semmi baj! Az és különben állít nem lehet rendszerv Nem lehet?

Nézzük csak meg. A Jorga-kormány nak nevezi magát. V mok élén nem dilett nak, hanem kvalifiká Miniszterelnök: a lemtudós.

Közoktatásiügyi mi egyetem rektora. (10 Közlekedésiügyi mi müegyetem kiváló re

Egészségügyminisz román orvosprofeszor Iparügyi miniszter gazdasági egyetem

Meg kell hagyni: értők. Szébb korm nem is álmadhatott És mégis... Rossz hozzáz nem értő korr az országnak...

Es most ki fogják ket? Kiket akarnek vek helyébe állitan eius dem farinae? profeszorkok csődöt n országra kisebb kal értelme" alatt?

Nem a szakértőkbe Nem is a szakérte Hanem a rendszer

Jó lesz tehát, ha szik át a kormányzá Mertha a politikus legalább azzal vigas szág, hogy dilettá többre.

Mig Jorga „szakér vizsgálja magát a s

A tulhaladott háborus írod

Még két éve sincs Glaeser, Dorgelés, R tgalomba ejtették tikus színekkel esse maikkal. Gránátok árok szennye, bor mai, a hadikórházak csapat felénk e kök, nyomorékok ap láttuk felvonulni a tereken, mialatt a t vett jámbor polgáro ték önmaguktól: hát

Igen, lehetséges tialítás, a rombolás technikai fejlődés l a kapzsi harácsolók ok és államférfiak tizenkétmillió életer tett a négyéves vilá sirdombok alá. Az ennek a véres szüret levét issza. A világháboru bo